

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський державний університет імені Петра Могили
Кафедра української філології, теорії та історії літератури

В. М. РУССОВА

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**Методичні рекомендації
для студентів спеціальності 6.020303 «Філологія (Переклад)»**

Випуск 233

Миколаїв – 2015

УДК 378.147:821.161.2

ББК 83.3Ук

Р 89

Рекомендовано до друку вченою радою Чорноморського державного університету ім. Петра Могили (протокол № 4 від 11 грудня 2014 р.).

Рецензенти:

Останчук Т. П., кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та практики перекладу Чорноморського державного університету імені Петра Могили;

Кремінь Т. Д., кандидат філологічних наук, доцент, Відмінник освіти України.

Р 89

Руссова В. М.

Історія української літератури : [методичні рекомендації для студентів спеціальності 6.020303 «Філологія (Переклад)»] / В. М. Руссова. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. – 60 с. – (Методична серія ; Вип. 233).

Методичні рекомендації щодо виконання завдань з навчальної дисципліни «Історія української літератури» призначено для студентів Інституту філології спеціальності 6.02.0303 «Філологія (Переклад)» другого року навчання і передбачають розгляд особливостей розвитку української літератури протягом XI-XX ст., включаючи історико-культурний аналіз основних рушійних чинників українського культурного розвитку та систематичне вивчення культурно значущих художніх творів української літератури. Рекомендації містять плани практичних занять, методичні вказівки до виконання самостійної роботи студентів, питання до іспиту, список рекомендованої літератури.

УДК 378.147:821.161.2

ББК 83.3Ук

ISSN 1811-492X

© Руссова В. М., 2015

© ЧДУ ім. Петра Могили, 2015

ЗМІСТ

Концепція викладання дисципліни «Історія української літератури».....	4
Плани практичних занять.....	6
Методичні вказівки до виконання самостійної роботи студентів	39
Ведення читацького щоденника	49
Список творів для обов'язкового прочитання	50
Питання до іспиту.....	53
Система оцінювання роботи студентів з дисципліни.....	55
Список літератури, що є в університеській бібліотеці.....	57

КОНЦЕПЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

Навчальна дисципліна «Історія української літератури» орієнтована на студентів Інституту філології спеціальності 6.020303 «Філологія (Переклад)» другого року навчання і передбачає розгляд особливостей розвитку української літератури протягом XI-XX ст., включаючи історико-культурний аналіз основних рушійних чинників українського культурного розвитку (зародження літератури Київської Русі, давньої української літератури XIV-XVIII ст. та нової української літератури XIX ст., формування модерністських течій в українській літературі початку XX ст., розвиток української літератури в умовах радянського режиму, політичні та культурні трансформації у 60-90-х роках XX ст. та їх вплив на літературний процес тощо), а також систематичне вивчення культурно значущих художніх творів української літератури.

Метою вивчення курсу є засвоєння студентами поняття «українська література» в її географічних та часових межах, ознайомити студентів з основними тенденціями українського літературного процесу X-XXI століть, з кращими зразками художньої літератури означеного періоду та їх зв'язку із сучасними світовими надбаннями.

Завдання курсу:

- розкрити загальні закономірності розвитку української літератури;
- розглянути характерні проблемно-тематичні та стилістичні риси творчості українських письменників;
- навчити студентів читати та аналізувати на різних рівнях (проблемно-тематичному, стилістичному, психологічному, культурологічному та ін.) твори української літератури, а також користуватися відповідними історико-літературними та критичними джерелами.

Студенти повинні знати:

- основні тенденції розвитку української літератури;
- періодизацію української літератури та головні здобутки кожного періоду;
- взаємодію оригінальної та перекладної літератури;
- основні етапи життєвого й творчого шляху видатних письменників зазначеного періоду;
- напам'ять поезії зазначених авторів;
- оцінку вивчених творів у літературознавчих дослідженнях.

Студенти повинні вміти:

- розумітися на складових українського літературного процесу;
- характеризувати основні рушійні чинники розвитку української літератури;
- знати визначальні явища і факти української літератури, зокрема літературні тексти різних жанрів, термінологію;
- аналізувати художні твори української літератури з точки зору їх естетичної вартості, культуротворчої цінності, суспільного значення тощо;
- орієнтуватись у змісті тих художніх творів, вивчення яких передбачене програмою цього курсу.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

І триместр

Практичне заняття № 1

Літопис Руський

План

1. Шляхи формування літописного жанру, аналоги у світовій літературі.
2. Композиція «Літопису Руського».
3. Літописні оповідання «Повісті минулих літ» та стиль монументального історизму в європейському літературознавстві.
4. «Повчання» Володимира Мономаха та його місце в «Повісті минулих літ».

Література

1. Береза І. Історія української літератури (давня література) / І. Береза, В. Руссова. – Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – С. 6–22.
2. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : [навч. посіб.] / П. Білоус – К. : ВЦ Академія, 2009. – С. 62–88.
3. Білоус П. Світло зниклих світів (художність літератури Київської Русі) / П. Білоус. – Житомир, 2003. – С. 102–107.
4. Білоус П. Українська література XI-XVIII ст. : [навч. посіб. для самостійної роботи студента] / П. Білоус, О. Білоус. – К. : ВЦ Академія, 2010. – С. 29–54.
5. Брайчевський М. Утвердження християнства на Русі / М. Брайчевський. – К. : Наук. думка, 1988. – 298 с.
6. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – С. 306–307.
7. Літопис Руський / за іпатським списком переклав Л. Махновець. – К. : Дніпро, 1990. – 591 с.
8. Поліщук Ф. Український фольклор. Давньоукраїнська література. Практичні заняття / Ф. Поліщук. – К. : Вища школа, 1991. – С. 102–110.
9. Руссова В. Формування літописного канону легенди про хрещення Русі / В. Руссова // Наукові праці : Науково-методичний журнал. – Т. 118. Вип. 105. Філологія. Літературознавство. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – С. 67–71.
10. Сліпушко О. Література Київської Русі : Нариси / О. Сліпушко. – К. : Ред. загальнопед. газ., 2005. – 112 с.
11. Сліпушко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя : доба Київської Русі (X-XIII століття) / О. Сліпушко. – К. : Аконт, 2002. – С. 254–266.

12. Соболь В. З глибини віків... / В. Соболь. – К. : Зодіак-Еко, 1995. – С. 44–58.
13. Толочко П. Літописи Київської Русі / П. Толочко. – К. : Київська Академія Євробізнесу, 1994. – 88 с.
14. Шевчук В. Збережено навіки / В. Шевчук // Шевчук В. Дорога в тисячу років. – К. : Дніпро, 1990. – 411 с.
15. Яременко В. Літописець Нестор і його «Повість минулих літ» / В. Яременко // Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX-XV століть : У 2 кн. – Кн. 1 / За ред. В. Яременка. – К. : Аконіт, 2002. – С. 438–459.

Практичне заняття № 2

«Слово о полку Ігоревім» – пам'ятка світової літератури

План

1. Історична основа твору. Проблема авторства «Слова о полку Ігоревім».
2. Композиційні особливості пам'ятки.
3. Образна система твору.
4. «Слово о полку Ігоревім», усна народна творчість і мистецтво наступних епох.
5. «Слова о полку Ігоревім» у контексті розвитку світової літератури.

Література :

1. Береза І. Історія української літератури (давня література). / І. Береза, В. Руссова. – Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – С. 80–110.
2. Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : [навч. посіб.] / П. Білоус – К. : ВЦ Академія, 2009. – С. 140–153.
3. Білоус П. Літописне оповідання про похід князя Ігоря 1185 року // Українська мова і література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 9-10. – С. 128–134.
4. Білоус П. Українська література XI-XVIII ст. : [навч. посіб. для самостійної роботи студента] / П. Білоус, О. Білоус. – К. : ВЦ Академія, 2010. – С. 72–89.
5. Брайчевський М. Автор «Слова о полку Ігоревім» та культура Київської Русі / М. Брайчевський. – К. : Фенікс, 2005. – С. 17–54.
6. Кремінь Т. «Слово о полку Ігоревім»: до питання втраченої архітектоніки / Т. Кремінь // Наукові праці : Науково-методичний журнал. – Філологія. Літературознавство. Вип. 181. Том 193. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2012. – С. 97–102.

7. Корпанюк М. Дзвін предківської слави : «Слово про Ігорів похід» в опрацюванні М. Максимовича : До 200-річчя від дня народження великого сина України / М. Корпанюк. – К. : [б.в.], 2003. – 160 с.
8. Махновець Л. Про автора «Слово о полку Ігоревім» / Л. Махновець. – К. : Вид-во при Київ. ун-ті, 1989. – 264 с.
9. Мишанич О. Нове про автора «Слова о полку Ігоревім» / О. Мишанич // Слово і час. – 1990. – № 6. – С. 54–55.
10. Митрополит Іларіон. «Слово про Ігорів похід» : Дослідження і переспів / Іларіон Митрополит // Українська мова і література. – 2001. – № 34–35. – 48 с.
11. Пінчук С. «Слово о полку Ігоревім» : [посібник для вчителя] / С. Пінчук. – К. : Радянська школа, 1990. – 141 с.
12. Рыбаков Б. Русские летописцы и автор «Слова о полку Игореве» и его современники / Б. Рыбаков. – М. : Наука, 1974. – 520 с.
13. Рыбаков Б. Петр Бориславич. Поиск автора «Слова о полку Игореве» / Б. Рыбаков. – М. : Молодая гвардия, 1991. – 288 с.
14. Салевич П. Фантазії Е. Кінана про європейські впливи на «Слово о полку Ігоревім» / П. Салевич // Вітчизна. – 2002. – Ч. 7-8. – С. 128–132.
15. Слово о пльку Игоревім та його поетичні переклади і переспіви. – К. : Наук. думка, 1967. – 525 с.
16. Соболев В. З глибини віків... / В. Соболев. – К. : Зодіак-Еко, 1995. – С. 71–93.
17. Хоменко О. «Слово о полку Ігоревім» / О. Хоменко // Українська література у портретах і довідках : Давня література – література ХІХ ст. : Довідник. – К. : Либідь, 2000. – С. 295–298.
18. Яценко Б. «Слово о полку Игореве» та його доба. / Б. Яценко – К. : Видавництво імені Олени Теліги, 2000. – 256 с.
19. Яценко Б. «Слово о полку Ігоревім» як історичне джерело. Таємниці давніх письмен / Б. Яценко. – К. : Просвіта, 2006. – 508 с.

Практичне заняття № 3 Творчість Григорія Сковороди

План

1. Г. Сковорода – поет, автор «Саду божественних пісень»:
  - а) літературно-естетичні погляди Г. Сковороди;
  - б) Г. Сковорода – теоретик і практик поезії;
  - в) композиція збірки «Сад божественних пісень»;
  - г) використання біблійних мотивів та образів;
  - д) соціально-етична проблематика у піснях 10 і 20;
  - е) своєрідність панегіричної поезії у піснях 25-27;

- ж) естетичні функції пейзажу у піснях 3, 13, 18;
- з) життєва програма Г. Сковороди у пісні 18.
2. Вірші Г. Сковороди, які залишилися поза збіркою «Сад божественних пісень».
3. Філософська проза та її зв'язок з античною літературою і працями викладачів КМА.
4. Григорій Сковорода – перший український байкар.

Література

1. Александрович Т. Поетика прози Григорія Сковороди : [монографія] / Т. З. Александрович, М. П. Корпанюк. – Корсунь-Шевченківський : ФОП Гавришенко В. М., 2011. – 270 с.
2. Барабаш Ю. «Знаю Человека... Григорий Сковорода : Поезія. Філософія. Життя / Ю. Барабаш. – М. : Худ. література, 1989. – 334 с.
3. Береза І. Давньоукраїнська література як джерело нового українського письменства / І. Береза. – Миколаїв : Вид-во МДПУ, 2002. – С. 27–34, 79–89.
4. Береза І. Образи давньоукраїнських письменників в літературі ХІХ ст. / І. Береза // Проблеми вивчення української та зарубіжної літератури і культури. – Миколаїв : МДПУ, 2000. – С. 3–11.
5. Береза І. Історія української літератури (давня література) / І. Береза, В. Руссова. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – С. 54–67, 79, 118–121.
6. Бібліотека ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://library.phdru.edu.ua/index.php/skovorodiana/4-skovorodiana.html>.
7. Білоус П. Історія української літератури ХІ–ХVІІІ ст. : [навч. посіб.] / П. Білоус – К. : ВЦ Академія, 2009. – С. 375–386.
8. Білоус П. Українська література ХІ–ХVІІІ ст. : [навч. посіб. для самостійної роботи студента] / П. Білоус, О. Білоус. – К. : ВЦ Академія, 2010. – С. 208–268.
9. Бовсунівська Т. Образ в ліричних творах Г. Сковороди / Т. Бовсунівська // Дивослово. – 2002. – № 3. – С. 5–8.
10. Григорій Сковорода в спогадах сучасників і народних легендах. – Х. : Оригінал, 2002. – 96 с.
11. Григорій Сковорода – джерело духовної величі та сучасність (матеріали Переяслав-Хмельницьких 10-11-12-х Сковородинівських читань) / Відповід. ред. М. П. Корпанюк. – Тернопіль : Астон, 2007. – 448 с.
12. Григорій Сковорода – джерело духовної величі та сучасність (матеріали Переяслав-Хмельницьких 14 Сковородинівських читань) / Відповід. ред. М. П. Корпанюк. – К. : ВП «Просвіта», 2009.

13. Гузар І. Україна в орбіті європейської мислі : від Григорія Сковороди до Тараса Шевченка / І. Гузар. – Торонто : 1995. – 176 с.
14. Жулинський М. Слово і доля : [навч. посіб.] / М. Жулинський. – К. : А.С.К., 2002. – С. 20–32.
15. Кононенко П. Сковорода Григорій / П. Кононенко // Українська література у портретах і довідках : Давня література – література ХІХ ст. : Довідник. – К. : Либідь, 2000. – С. 291–293.
16. Микитенко Ю. Антична спадщина і становлення нової української літератури / Ю. Микитенко. – К. : Наук. думка, 1991. – С. 18–58.
17. Мишанич О. Григорій Сковорода / О. Мишанич. – К. : Наук. думка, 1994. – 90 с.
18. Мишанич О. Григорій Сковорода і усна народна творчість / О. Мишанич. – К. : Наукова думка, 1976. – 150 с.
19. Наш першорозум : Вивчення творчості Г. Сковороди в школах, ліцеях, гімназіях, коледжах : [методичний посібник]. – Переяслав-Хмельницький : ФОП О. М. Лукашевич, 2012. – 420 с.
20. Поліщук Ф. Григорій Сковорода : Життя і творчість / Ф. Поліщук. – К. : Дніпро, 1978. – 262 с.
21. Сулима В. Релігійні твори і життєва філософія Григорія Сковороди / В. Сулима // Сулима В. Біблія і українська література. – К. : Освіта, 1998. – С. 151–172.
22. Тетерина Д. Григорій Сковорода – український письменник, філософ і педагог / Д. Тетерина. – К. : Тріумф, 2001. – 323 с.
23. Ушкалов Л. Есеї про українське бароко / Л. Ушкалов. – К. : Факт, 2006. – С. 133–161.
24. Ушкалов Л. «На риштованнях історії української літератури» : дещо про рецепцію нашої класики / Л. Ушкалов. – Львів : Центр гуманітарних досліджень ; К. : Смолоскип, 2007. – 56 с.
25. Ушкалов Л. Українське барокове богомислення : Сім етюдів про Григорія Сковороду / Л. Ушкалов. – Харків : Акта, 2001. – 224 с.
26. Чижевський Д. Філософія Г. С. Сковороди / Д. Чижевський. – Харків : Прапор, 2003. – 270 с.
27. Шевчук В. Пізнаний і непізнаний Сфінкс : Григорій Сковорода сучасними очима / В. Шевчук. – К. : Пульсари, 2008. – 528 с.
28. Шевчук Вал. Муза Роксоланська. Кн. 2 / Вал. Шевчук. – К. : Либідь, 2005. – С. 579–607.

Практичне заняття № 4
Нова українська література

План

1. І. Котляревський – засновник нової української літератури.
2. Специфіка жанру драми «Наталка Полтавка» І. Котляревського; тематика, конфлікт, фольклорна основа п'єси.
3. «Москаль-чарівник» І. Котляревського – перший водевіль української драматургії НУЛ. Морально-етичні та суспільно-політичні питання у водевілі.
4. Проза Г. Квітки-Основ'яненка. Українське суспільство за часів Великої Руїни у повісті «Конотопська відьма». Роль бурлеску та фантастики в розкритті основної ідеї твору.
5. Традиції і новаторство драматичної спадщини Г. Квітки-Основ'яненка (комедії з елементами соціальної сатири: діалогія «Шельменко – волостной писарь» і «Шельменко – денщик»; жанрова своєрідність «малоросійської опери» «Сватання на Гончарівці»; сценічний успіх цих творів).

Література

1. Андрущенко М. Києво-Могилянська академія і український літературний процес XVIII ст. / М. Андрущенко. – К. : «Українська книга», 1999. – С. 162–168.
2. Береза І. Ю. Давньоукраїнська література як джерело нового українського письменства / І. Ю. Береза. – Миколаїв : МДПУ, 2002. – С. 34–53.
3. Бовсунівська Т. Утвердження незнищенності нації : «Енеїда» І. Котляревського і проблеми українського етногенезу / Т. Бовсунівська // Слово і час. – 1994. – № 9–10. – С. 8–11.
4. Буторіна Н. Національні мотиви у творчості Г. Квітки-Основ'яненка / Н. Буторіна // Слово і час. – 2005. – № 6. – С. 76–79.
5. Гончар О. І. Григорій Квітка-Основ'яненко : Семінарій / О. І. Гончар. – К. : Вища школа, 1974. – 200 с.
6. Гончар О. Природа художнього конфлікту в комедії Г. Квітки-Основ'яненка «Сватання на Гончарівці» / О. Гончар // Дивослово. – 2003. – № 11. – С. 66–67.
7. Гончар О. І. Просвітительський реалізм в українській літературі. Жанри та стилі / О. І. Гончар. – К., 1989. – С. 152–175.
8. Горболіс Л. З'ясування фольклорних джерел творів Г. Квітки-Основ'яненка / Л. Горболіс // Дивослово. – 1994. – № 10–11. – С. 40–43.
9. Гундорова Т. «Котляревщина» : колоніальний кітч / Т. Гундорова // Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. – К. : Факт, 2008. – С. 92–122.

10. Гундорова Т. Перевернений Рим, або «Енеїда» І. Котляревського як національний наратив / Т. Гундорова // Сучасність. – 2000. – № 4. – С. 120–134.
11. Гундорова Т. Погляд на «Марусю» Г. Квітки-Основ'яненка / Т. Гундорова // Слово і час. – 1991. – № 6. – С. 5–12.
12. Жулинський М. Григорій Квітка-Основ'яненко / М. Жулинський // Жулинський М. Слово і доля : [навч. посіб.]. – К. : А.С.К., 2002.
13. Зубков С. Г. Квітка-Основ'яненко : Життя і творчість / С. Г. Зубков. – К. : Дніпро, 1978. – 368 с.
14. Ковалець Л. Про Квітчину «Сердешну Оксану» і не лише / Л. Ковалець // Дивослово. – 1998. – № 5. – С. 8–10.
15. Лімборський І. Творчість Григорія Квітки-Основ'яненка : Генеза художньої свідомості, європейський контекст, поезика / І. Лімборський. – Черкаси : Брама-Україна, 2007. – 108 с.
16. Лімборський І. Творчість Івана Котляревського / І. Лімборський. – Черкаси : Брама-Україна, 2010. – 96 с.
17. Луцький Ю. Драматургія Г. Квітки-Основ'яненка і театр / Ю. Луцький. – К. : Мистецтво, 1978. – 160 с.
18. Нахлік Є. Творчість Івана Котляревського : Замовчувані інтерпретації. Дискусійні проблеми / Є. Нахлік. – Львів : Рекламно-видавнича фірма «Олір», 1994. – 68 с.
19. Новиков А. Г. Квітка-Основ'яненко й українське театральне мистецтво / А. Г. Новиков // Вивчаємо українську мову і літературу. – 2004. – № 30. – С. 22–30.
20. Павлишин М. Риторика і політика в «Енеїді» Котляревського / М. Павлишин // Павлишин М. Канон та іконостас. – К. : Час, 1997. – С. 294–307.
21. Родіонова І. Історія української літератури 1798-1840 років : навчально-методичні рекомендації до вивчення курсу / І. Родіонова. – Миколаїв, 2009. – 85 с.
22. Сверстюк Є. Іван Котляревський сміється / Є. Сверстюк // Слово і час. – 1990. – № 9. – С. 29–44.
23. Сулима М. «Наталка Полтавка» й українська драматургія XVII-XVIII ст. / М. Сулима // Київська старовина. – 1998. – № 5. – С. 67–74.
24. Українська література у портретах і довідках : Давня література – література XIX ст. : [довідник]. – К. : Либідь, 2000. – С. 130–132, 163–166.
25. Хропко П. П. Становлення нової української літератури / П. П. Хропко. – К. : Рад. школа, 1988. – 192 с.

26. Шевчук В. Вершинний твір українського бароко : Літературознавче дослідження «Енеїди» І. Котляревського / В. Шевчук. – К. : Веселка, 2005. – 38 с.

27. Шевчука В. Висновки, або Коли починалася Нова українська література і ще раз про стилістичні епохи / В. Шевчука // Шевчук В. Муза Роксоланська. – Кн. 2. – К. : Либідь, 2005. – С. 679–694.

28. Яценко М. Історизм у творчості Івана Котляревського / М. Яценко // Київська старовина. – 1998. – № 5. – С. 55–59.

Практичне заняття № 5

Українські повісті Миколи Гоголя

План

1. М. Гоголь – український письменник. Проблема Гоголя в українському літературознавстві.
2. Український колорит збірки «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» М. Гоголя.
3. Героїчна історія України та її національних характерів у повісті «Тарас Бульба».
4. Збірка «Миргород» М. Гоголя: проблематика, образи і засоби їх творення.

Література

1. Барабаш Ю. Гоголезнавство в Україні й поза нею / Ю. Барабаш // Слово і час. – 2005. – № 4. – С. 3–9.

2. Барабаш Ю. Гоголь у літературній свідомості українського зарубіжжя / Ю. Барабаш. – Сімферополь : Кримський архів, 2004. – 128 с.

3. Барабаш Ю. «Коли забуду тебе, Єрусалиме». Бінарна опозиція «батьківщина – чужина» в Гоголя і Шевченка / Ю. Барабаш // Сучасність. – 1998. – № 1. – С. 126–145.

4. Бичко В. Гоголь Микола / В. Бичко, В. Погребенник // Українська література у портретах і довідках : Давня література – література ХІХ ст. : Довідник. – К. : Либідь, 2000. – С. 61–63.

5. Горбач Н. Микола Гоголь : життя і духовна драма генія / Н. Горбач. – Львів : Каменяр, 2004. – 352 с.

6. Грабович Г. Гоголь і міф України / Г. Грабович // Сучасність. – 1994. – № 9. – С. 77–96; № 10. – С. 137–151.

7. Гундорова Т. «Вечори на хуторі біля Диканьки» : диявольський контракт і культурна ініціація / Т. Гундорова // Гоголь М. Тарас Бульба. – К., 1998. – С. 5–16.

8. Звиняцьковський В. «Нечувані історії» від Гоголя / В. Звиняцьковський // Гоголь М. Всі повісті / упоряд., авт. вступ. ст. та приміт. В. Звиняцьковський. – К. : Либідь, 2008. – С. 5–22.
9. Киченко А. Молодой Гоголь : истоки и пути эволюции ранней прозы / А. Киченко. – Черкасы : Черкасский нац. ун-т, 2004. – 192 с.
10. Крутікова Н. Є. Гоголь та українська література / Н. Є. Крутікова. – К. : Держлітвидав, 1957. – 552 с.
11. Крутікова Н. Дослідження і статті різних років / Н. Крутікова. – К. : Стилос, 2003. – С. 194–392.
12. Лімборський І. Традиції української літератури рококо в творчості українця М. Гоголя / І. Лімборський // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 5. – С. 38–41.
13. Луцький Ю. Між Гоголем і Шевченком / Ю. Луцький. – К. : Вид-во «Час», 1998. – С. 108–150.
14. Луцький Ю. Страдництво Миколи Гоголя, знаного також як Ніколас Гоголь / Ю. Луцький. – К. : Знання України, 2002. – 114 с.
15. Маланюк Є. Гоголь – Гоголь / Є. Маланюк // Слово і час. – 1991. – № 8. – С. 5–15.
16. Микола Гоголь. Інтерпретації. Зб. ст. / Упоряд. Л. Брюховецька. – К. : Видавництво «Задруга», 2009. – 196 с.
17. Михед П. Пізній Гоголь і бароко : українсько-російський контекст / П. Михед. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2002. – 208 с.
18. Попович М. Микола Гоголь / М. Попович. – К. : Молодь, 1989. – 208 с.
19. Розумний М. Українська ідея на тлі цивілізації / М. Розумний. – К. : Либідь, 2001. – 288 с.
20. Сорочинський ярмарок на Невському проспекті. Українська рецепція Гоголя. Упоряд. Віра Агєєва. – К. : Факт, 2003. – 352 с.
21. Стромецький О. Гоголь. Дослідження стилю, філософії, методів та розвитку персонажів / М. Розумний. – Львів : Світ, 1994. – 310 с.
22. Томенко М. Український романтик Микола Гоголь / М. Томенко. – К. : Генеза, 2009. – 120 с.
23. Шевчук В. Втрачене сонце України, або М. Гоголь як український письменник / В. Шевчук // Гоголь М. Програмні твори. – К., 2000. – Ч. 1. – С. 334–350.
24. Яременко В. Гоголівський період української літератури. Післямова / В. Яременко // Гоголь М. Тарас Бульба. – К., 1998. – С. 177–187.

Практичне заняття № 6
Т. Шевченко і Біблія

План

1. «Кобзар» Т. Шевченка як визначне явище української літератури I пол. XIX ст.
2. Біблійні образи та мотиви у поезії Т. Шевченка («Неофіти», «Ісаія. Глава 35», «Подражание 11 псалму», «Осії. Глава XIV», «Во Іудеї во дні они», «Саул»).
3. «Псалми Давидові» у перекладі-переспіві Т. Шевченка.
4. Біблеїзми в поемі «Марія», їх стильова функція.
5. Світові переклади поезій Т. Шевченка.

Література

1. Барабаш Ю. Тарас Шевченко: імператив України. Історіо- й націософська парадигма / Ю. Барабаш. – К., 2004.
2. Грабович Г. Поет як міфотворець: Семантика символів у творчості Тараса Шевченка / Г. Грабович. – К., 1998.
3. Грабович Г. Шевченко, якого не знаємо / Г. Грабович. – К., 2000. – 302 с.
4. Дзюба І. Тарас Шевченко / І. Дзюба. – К. : Видавничий дім «Альтернативи», 2005.
5. Домашовець В. Псалми Давидові в поетичних творах Т. Шевченка / В. Домашовець. – Оттава, 1992. – 160 с.
6. Жулинський М. Т. Шевченко / М. Жулинський // Жулинський М. Слово і доля. – К., 2002.
7. Жур П. Труді і дні Кобзаря: Літопис життя і творчості Т. Г. Шевченка / П. Жур. – К., 2003.
8. Забужко О. Шевченків міф України: Спроба філософського аналізу / О. Забужко. – К., 1997. – 143 с.
9. Зайцев П. Життя Тараса Шевченка / П. Зайцев. – К. : Обереги, 2004. – 480 с.
10. Зборовська Н. Код української літератури / Н. Зборовська. – К. : Академвидав, 2006. – С. 77–97.
11. Клочек Г. Поезія Тараса Шевченка: Сучасна інтерпретація / Г. Клочек. – К. : Освіта, 1998. – 237 с.
12. Клочек Г. Поетика візуальності Тараса Шевченка : [монографія] / Г. Клочек. – К. : Академвидав, 2013. – 256 с.
13. Кудрявцев М. «Не зрять Бога над собою...» (До проблеми історизму мислення Т. Шевченка у світі Євангельських істин) /

М. Кудрявцев // Українська література в загальноосвітніх школах. – 2001. – № 2. – С. 2–5.

14. Лизарчук В. Шевченкове Слово / В. Лизарчук. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. – 184 с.

15. Луцький Ю. Між Гоголем і Шевченком / Ю. Луцький. – К. : Вид-во «Час», 1998. – С. 151–188.

16. Нові вірші Пушкіна і Шевченка / вступ. ст. С. А. Гальченка ; супровід. ст. В. С. Бородіна. – Репринт. вид. – К. : Либідь, 2012. – 88 с.

17. Сверстюк Є. Тарас Шевченко / Є. Сверстюк // Сверстюк Є. На святі Надії. – К. : Наша віра, 1999. – С. 283–367.

18. Скуратівський В. Шевченко в контексті світової літератури / В. Скуратівський // Дивослово. – 2003. – № 6. – С. 68–72.

19. Сліпушко О. Духовна держава Тараса Шевченка : [монографія] / О. Сліпушко. – К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2013. – 127 с.

20. Смілянська Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Т. Шевченка / Н. Смілянська, Н. Чамата. – К. : Вища школа, 2000. – 206 с.

21. Сулима В. Т. Шевченко: Кобзар, пророк, апостол / В. Сулима // Сулима В. Біблія і українська література. – К. : Освіта, 1999. – С. 183–219.

22. Ткачук О. М. Інтертекст поеми «Кавказ» Тараса Шевченка : прометеїзм в орієнтальному дискурсі : [навчальний посібник] / Олександр Ткачук. – Тернопіль : Медобори, 2012. – 131 с.

23. Франко І. Шевченкознавчі студії / І. Франко / Упор. М. Гнатюк. – Львів : Світ, 2005. – 472 с.

24. Шерех Ю. 1860 рік у творчості Тараса Шевченка / Ю. Шерех // Шерех Ю. Пороги і запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеології. Три томи. Т. 3. – Харків : Фоліо, 1998. – С. 29–51.

Практичне заняття № 7

Художні пошуки прози Івана Нечуя-Левицького

План

1. Художня проза І. Нечуя-Левицького в контексті розвитку літератури.
2. Твори про життя інтелігенції та духовенства.
3. Історичні твори («Князь Єремія Вишневецький» та «Гетьман Іван Виговський») та Романтизм.
4. Драматургія Івана Нечуя-Левицького та європейські традиції.

Завдання: скласти розширену хронологічну таблицю життя та творчості І. Нечуя-Левицького.

Література

1. Амбіцька А. Трансформація особистості духовної в бездуховну в повісті І. Нечуя-Левицького «Старосвітські батюшки та матушки». Архетип тіні / А. Амбіцька // Наукові записки : Вип. 85. Серія : Філологічні науки (літературознавство). – Кіровоград : КДПУ, 2009. – С. 34–40.
2. Зборовська Н. Український світ Нечуя-Левицького : гендерний підхід / Н. Зборовська // Зборовська Н. Феміністичні роздуми... – Львів, 1999. – С. 54–72.
3. Зінченко Н. «Мета ясна і проста – народ й Україна»: Інтелігент-демократ у творах І. Нечуя-Левицького / Н. Зінченко // Слово і час. – 1992. – № 8.
4. Єфремов С. Історія українського письменства / С. Єфремов. – К. : Femina, 1995. – С. 481–484.
5. Макарчук Ю. Іван Франко про творчість І. Нечуя-Левицького / Ю. Макарчук // Проблеми історії України XIX – початку XX ст. : зб. наук. ст. Вип. 13. – К. : Видавництво Інституту історії України, 2007. – С. 67–69.
6. Мандрик М. «... Багато завзятості й протесту проти усякої людської кривди...» (І. Нечуй-Левицький про зарубіжне письменство) / М. Мандрик // Слово і час. – 1998. – № 11. – С. 10–12.
7. Мейзерська Т. Індійські мотиви як засіб антиколоніальної риторики І. С. Нечуя-Левицького : індуська легенда «Скривджені і нескривджені» / Т. Мейзерська // Мейзерська Т. Re-presence : Відлуння Сходу в українській літературі XIX ст. : зб. наук. ст. – Одеса : Астропринт, 2009. – С. 143–155.
8. Мейзерська Т. «Китайський культурний тип» в освітленні І. С. Нечуя-Левицького / Т. Мейзерська // Мейзерська Т. Re-presence : Відлуння Сходу в українській літературі XIX ст. : зб. наук. ст. – Одеса : Астропринт, 2009. – С. 46–53.
9. Міщук Р. Співець душі народної / Р. Міщук. – К. : Знання, 1987. – 48 с.
10. Іван Нечуй-Левицький : постать і творчість : Всеукр. наук. конф., 25-27 верес. 2008 р. : до 170-річчя з дня народж. І. Нечуя-Левицького. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2008. – 549 с.
11. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескізи української міфології / Іван Нечуй-Левицький / Післямова О. Мишанича. – К. : Обереги, 1992. – 88 с.
12. Панченко В. Дві повісті Івана Нечуя-Левицького («Хмари», «Кайдешева сім'я») // Неубієнна література : дослідницькі етюди / В. Панченко. – К. : Твім інтер, 2007. – С. 78–102.

13. Погрібний А. Всевидяще око України – І. Нечуй-Левицький / А. Погрібний // Погрібний А. Класики не зовсім за підручником. – К. : Школяр, 2000.

14. Поліщук Я. На позовах із Московщиною : актуальні аспекти публіцистики Івана Нечуя-Левицького / Я. Поліщук // Холодний яр : часопис Черкаської обл. орг. Нац. спілки письменників України. – № 3. – Черкаси : Чабаненко Ю. А., 2008. – С. 18–27.

15. Приходько І. Українська ідея в творчості І. Нечуя-Левицького / І. Приходько. – Львів : Каменяр, 1998. – 70 с.

16. Сивкова І. Гумор і сатира у повісті Івана Нечуя-Левицького «Старосвітські батюшки та матушки» / І. Сивкова // Вісник Черкаського університету : зб. наук. ст. – Вип. 138. Серія Філологічні науки. – Черкаси : Видавництво ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. – С. 24–36.

17. Ткачук М. Естетична концепція дійсності у творах І. С. Нечуя-Левицького / М. Ткачук. – Збараж, 1992.

18. Хоменко О. Нечуй-Левицький Іван // Українська література у портретах і довідках : Давня література – література XIX ст. : Довідник / О. Хоменко. – К. : Либідь, 2000. – С. 221–224.

19. Хропко П. Романи І. Нечуя-Левицького з життя інтелігенції / П. Хропко // Українська мова та література у школі. – 1988. – № 11.

20. Шуляр В. Дух Нечуївських творів (матеріали до вивчення спадщини І. С. Нечуя-Левицького) : [посібник для вчителів-україністів] / В. Шуляр. – Миколаїв : ПП «Шамрай», 2000. – 80 с.

Практичне заняття № 8

Творчість І. Франка

План

1. Поетична творчість І. Франка. Лірична драма «Зів'яле листя» та європейський романтизм (Й. В. Гете «Страждання юного Вертера»).
2. Натуралізм у творчості І. Франка («Перехресні стежки»).
3. Концепція «наукового романтизму» («Захар Беркут»).
4. Філософська поема «Мойсей». Традиції провіденціалізму у світовій літературі.

Література

1. Будівничий української державності : [хрестоматія політологічних статей І. Франка] / упоряд. Д. Павличко. – К. : Києво-Могилянська академія, 2006. – 640 с.

2. Возняк М. Велетень думки і праці: Шлях життя і боротьби Івана Франка / М. Возняк ; Підгот. О. Н. Мороз і М. Ф. Нечиталюк. – К. : Держлітвидав УРСР, 1958. – 403 с.

3. Войтюк А. Літературознавчі концепції Івана Франка / А. Войтюк. – Львів : Вид-во при ЛДУ вид-го об'єднання «Вища школа», 1981. – 184 с.
4. Гнатюк М. Іван Франко в літературно-естетичних концепціях його часу / М. Гнатюк. – Львів : Каменярь, 1999. – 183 с.
5. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця ХІХ – початку ХХ століття / Р. Голод. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2005. – 281 с.
6. Горак Р. Твого ім'я не вимовлю ніколи. Повість-есе про Івана Франка / Р. Горак. – К. : Видавничий центр «Академія», 2008. – 224 с.
7. Гундорова Т. Невідомий Іван Франко: Грані Ізмарагду / Т. Гундорова. – К. : Либідь, 2006. – 360 с.
8. Гурдуз А. Літературна компаративістика : [навч.-метод. посіб. для студентів вищих навч. закладів] / А. Гурдуз. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 72 с.
9. Гурдуз А. Традиційні структури в літературі : навч.-метод. рекомендації до вивчення курсу «Літературна компаративістика» / А. Гурдуз. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 68 с.
10. Гурдуз А. Українська література в контексті світового літературного процесу : [навч.-метод. рекомендації до вивчення курсу «Історія укр. літ. кінця ХІХ – початку ХХ ст.»] / А. Гурдуз. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2008. – 60 с.
11. Дей О. Іван Франко. Життя і діяльність / О. Дей. – К. : Дніпро, 1981. – 355 с.
12. Жулинський М. Він знав, «як много важить слово... » / М. Жулинський. – К. : Вид. центр «Просвіта», 2008. – 136 с.
13. Жулинський М. Вірю в силу духа : Іван Франко, Леся Українка і Михайло Грушевський у боротьбі за піднесення політичної і національної свідомості української людини / М. Жулинський. – Луцьк : Медіа, 1999. – 103 с.
14. Журавська І. Іван Франко і зарубіжні літератури / І. Журавська. – К. : Видавництво АН УРСР, 1961. – 382 с.
15. Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст : франківський період / О. Забужко. – К. : Факт, 2006. – 156 с.
16. Зеров М. Франко – поет / М. Зеров // Зеров М. Українське письменство. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – С. 486–515.
17. Іван Франко: дух, наука, думка, воля : матеріали Міжнарод. наук. конгресу, присвяч. 150-річчю від дня народження І. Франка. Т. 1. – Л. : Видавництво ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 1160 с.

18. Іван Франко – майстер слова і дослідник літератури. – К. : Наукова думка, 1981. – 377 с.
19. Луцишин О. Заборонене франкознавство : 1885-1988 : про І. Франка (публ., вилучені з наук. обігу в Рад. Україні 1930-1980-х р.) / О. Луцишин. – Л. : Простір-М, 2006. – 216 с.
20. Мазепа В. Культуроцентризм світогляду Івана Франка / В. Мазепа. – К. : ПАРАПАН, 2004. – 232 с.
21. Мейзерська Т. Re-presence : Відлуння Сходу в українській літературі XIX ст. : [зб. наук. ст.] / Т. Мейзерська. – Одеса : Астропринт, 2009. – 156 с.
22. Мельник Яр. І остатня часть дороги... Іван Франко : 1908-1916 : [монографія] / Яр. Мельник – Дрогобич : Коло, 2006. – 439 с.
23. Наєнко М. Іван Франко : тяжіння до модернізму / М. Наєнко. – К. : Академвидав, 2006. – 96 с.
24. Павличко Д. З глибини душі / Д. Павличко // Франко І. Зів'яле лисття. – К. : Дніпро, 1985. – С. 5–28.
25. Панасенко Т. Іван Франко / Т. Панасенко. – Х. : Фоліо, 2009. – 124 с.
26. Працьовитий В. Українська історична драматургія : [навчальний посібник] / В. Працьовитий. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. – С. 32–61.
27. Рудницький Л. Іван Франко і німецька література / Л. Рудницький. – Мюнхен, 1974. – 226 с.
28. Ткачук М. Лірика Івана Франка : до 150-річчя від дня народж. І. Франка / М. Ткачук ; передм. А. Толстоухова. – Т. : Світ знань, 2006. – 296 с.
29. Франкознавчі студії : зб. наук. праць. Вип. 4. – Дрогобич : Коло, 2007. – 845 с.
30. Франківські читання : зб. наук. ст. : присв. 150-річчю з дня нар. І. Я. Франка / редкол. В. Т. Поліщук та ін. – Черкаси : Видавництво ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2007. – 229 с.
31. Шерех Ю. Другий «Заповіт» української літератури / Ю. Шерех // Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики XX ст. – Т. 3. – К. : Рось, 1994. – С. 545–565.

II триместр
Практичне заняття № 1
Модернізм та українська література

План

1. Модерністичні тенденції. Стильові трансформації в європейській літературі.
2. Феміністичні ідеї, ніцшеанство та психологізм у творчості О. Кобилянської («Людина», «Царівна»).
3. Художній синтез традиції українського письменства та модернізму у творчості Лесі Українки.
4. Прозова творчість В. Винниченка («Записки кирпатого Мефістофеля»).
5. Драматургія В. Винниченка («Чорна Пантера і Білий Ведмідь»). В. Винниченко та світовий кінматограф.

Завдання: переглянути кінострічки за мотивами творів вищезазначених авторів та підготувати рецензії на них.

Література

1. Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму / В. Агеєва. – К. : Факт, 2003. – С. 80–107.
2. Бойко-Блохін Ю. Драма «Між двох сил» В. Винниченка як відображення української національної революції / Ю. Бойко-Блохін // Слово і час. – 1992. – № 7. – С. 16–24.
3. Бондаренко О. Концепція особистості. За п'єсою В. Винниченка «Чорна Пантера і Білий Ведмідь» / О. Бондаренко // Українська мова та література. – 2006. – Листопад (№ 41-43). – С. 48–52.
4. Грищенко Т. Грані таланту Володимира Винниченка / Т. Грищенко // Дивослово. – 1994. – № 9. – С. 35–38.
5. Гундорова Т. Модернізм : сецесійний кітч / Т. Гундорова // Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. – К. : Факт, 2008. – С. 150–165.
6. Гундорова Т. Неоромантичні тенденції в творчості О. Кобилянської / Т. Гундорова // Радянське літературознавство. – 1988. – № 11. – С. 32–42.
7. Гурдуз А. Міфологема «золотого віку» в романах О. Толстого «Гіперболоїд інженера Гаріна» і В. Винниченка «Сонячна машина» / А. Гурдуз, М. Боярович // Зарубіжна література в школах України. – 2008. – № 5. – С. 5–7.
8. Гурдуз А. Витоки міфопоетичної парадигми повісті О. Кобилянської «Земля» (міфологеми поля і лісу) / А. Гурдуз // Українська мова й література в школі. – 2004. – № 5-6. – С. 194–198.

9. Гусак Н. Утверджуючи конкордизм / Н. Гусак // Слово і час. – 1998. – № 11. – С. 66–69.
10. Даниленко В. Ізидора, рідна сестра Лесі Українки : від сталінських таборів до еміграції / В. Даниленко. – К. : Смолоскип, 2011. – 255 с.
11. Жулинський М. Володимир Винниченко / М. Жулинський // Жулинський М. Із забуття в безсмертя. – К. : Дніпро, 1990. – С. 128–174.
12. Жулинський М. Голгофа українця Володимира Винниченка / М. Жулинський // Дніпро. – 1992. – № 2–3. – С. 98–104.
13. Забужко О. Notre Dame d'Ukraine : Українка в конфлікті міфологій. – 2-е вид., виправл / О. Забужко. – К. : Факт, 2007. – 640 с.; іл. – (Висока полиця).
14. Зеров М. Українське письменство / М. Зеров. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – С. 266–274, 383–417, 444–447, 470–473, 604–609.
15. Ігнатенко М. Леся, ми і європейська культура ХХ століття / М. Ігнатенко // Слово і час. – 1995. – № 3. – С. 49–54.
16. Костенко А. Леся Українка / упоряд. В. П. Сичевський / А. Костенко. – К. : А.С.К., 2006. – 512 с.
17. Крутикова Н. Романи В. Винниченко (1911-1916 гг.) в русском литературном контексте / Н. Крутикова // Крутикова Н. Дослідження і статті різних років. – К. : Стило, 2003. – С. 393–538.
18. Левченко Г. Зачарована казка життя Ольги Кобилянської : [монографія] / Г. Левченко. – К. : Книга, 2008. – 224 с.
19. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – С. 342–343.
20. Мороз Л. «... Сто рівноцінних правд» : Парадокси драматургії В. Винниченка / Л. Мороз. – К. : Фірма «ВПОЛ», 1994. – 209 с.
21. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : [монографія] / С. Павличко – К. : Либідь, 1999. – 447 с.
22. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму / Я. Поліщук. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002. – С. 265–377.
23. Починок Л. Ольга Кобилянська : Знайома постать у новому ракурсі : [навчальний посібник] / Л. Починок. – Кам'янець-Подільський : ПП. Мошак М. І., 2005. – 192 с.
24. Родіонова І. Історія української літератури ХХ століття (перша половина) : [навчально-методичні рекомендації до вивчення курсу] / І. Родіонова. – Миколаїв, 2007. – 53 с.
25. Свербілова Т. Персонажі Винниченкових п'єс – кати чи жертви / Т. Свербілова // Слово і час. – 1993. – № 5. – С. 32–40.

26. Сиваченко Г. Пророк не своєї вітчизни. Експатріанський «метароман» Володимира Винниченка : текст і контекст / Г. Сиваченко. – К. : Альтернативи, 2003. – С. 24–29; С. 92–106.

27. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки / Л. Скупейко. – К. : Фенікс, 2006. – 416 с.

28. Стильові тенденції української літератури ХХ століття. – К. : ПЦ «Фоліант», 2004. – С. 63–97; С. 136–155.

29. Танюк Л. До проблеми української «пророчної» п'єси / Л. Танюк // Сучасність. – 1992. – № 2. – С. 130–140.

Практичне заняття № 2

Творчість покоління «розстріляного відродження»

План

1. Літературні угруповання 20-30-х рр. ХХ ст.
2. Життєвий і творчий шлях В. Підмогильного. «Місто» – роман кар'єри, роман виховання.
3. М. Зеров – український літературознавець, лідер «неокласиків», майстер сонетної форми і перекладач античної поезії.
4. Роль М. Куліша у розвитку української драматургії і театру.

Завдання: Виписати із комедій «Народний Малахій» та «Мина Мазало» фрази, які найкраще характеризують інтелектуальне убозтво та національний нігілізм окремих героїв.

Література

1. Бабинець Н. Співзвуччя душі людини і душі «Міста» (за романом В. Підмогильного «Місто») / Н. Бабинець // Українська мова та література. – 2006. – Грудень (№ 46). – С. 24–26.

2. Барабан Л. П'єси М. Куліша за рубежом / Л. Барабан // Слово і час. – 1992. – № 12. – С. 25–28.

3. Бжеський Р. Політичні ідеї творів Миколи Куліша / Р. Бжеський. – Мюнхен : [б.в.], 1955. – 95 с.

4. Голободько Я. Духовний подіум М. Куліша / Я. Голободько // Дивослово. – 2002. – № 12. – С. 10–13.

5. Деркач Л. Трансформація подорожі міфологічного героя у структурі наративної моделі «Міста» В. Підмогильного / Л. Деркач // Слово і час. – 2007. – № 4. – С. 12–18.

6. Досвід кохання і критика чистого розуму: Валер'ян Підмогильний / Упоряд. О. Галета. – К. : Факт, 2003. – 432 с.

7. Москаленко М. Микола Зеров : доля і доробок / М. Москаленко // Зеров М. Українське письменство. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – С. 1235–1272.
8. Зубрицька М. Новаторський характер драматургії М. Куліша / М. Зубрицька // Сучасність. – 1992. – № 12. – С. 148–150.
9. Єжи Гедройць – українська еміграція. Листування 1952–1982 років / Упорядкування, передне слово і коментарі Богуміли Бердиховської. – К. : Критика, 2008. – 752 с.
10. Когут С. Концепція новочасного месії у драмі М. Куліша «Народний Малахій» / С. Когут // Дивослово. – 2002. – № 1. – С. 6–7.
11. Кореневич М. Маска справжня і уявна (Гротесловість драматургії Куліша) / М. Кореневич // Слово і час. – 2000. – № 11. – С. 32–37.
12. Красильникова О. Драматургічні образи М. Куліша : сценографічна інтерпретація / О. Красильникова // Слово і час. – 1993. – № 12. – С. 63–67.
13. Кремінь Т. Метафорика еротизму в ліриці представників Розстріляного Відродження / Т. Кремінь // Літературознавчі студії : Збірник наукових праць. Випуск 20. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2008. – С. 92–97.
14. Кузякіна Н. П'єси М. Куліша : Літературна і сценічна історія / Н. Кузякіна. – К. : Рад. письменник, 1970. – 454 с.
15. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження : Антологія 1917-1933. Поезія – проза – драма – есей. Paris, Instytut Literacki, 1959 / Ю. Лавріненко – К. : Просвіта, 2001. – 794 с.
16. Мельник В. Суворий аналітик доби. Валеріан Підмогильний в ідейно-естетичному контексті української прози першої половини ХХ ст. / В. Мельник. – К. : [б.в.], 1994. – 320 с.
17. Попович-Семенюк М. Філософія кохання М. Куліша / М. Попович-Семенюк // Слово і час. – 1993. – № 9. – С. 45–50.
18. Працьовитий В. Національний характер в українській драматургії 20-30-х років ХХ ст. / В. Працьовитий. – Львів : Ліга-Прес, 1999. – 282 с.
19. Пронкевич О. Науковець у лабіринті кохання: критика сцієнтизму в «Коханні і педагогіці» М. де Унамуні і «Невеличкій драмі» В. Підмогильного / О. Пронкевич // Актуальні проблеми літературознавства. – Т 10 : Збірник наукових праць / Наук. ред. проф. Н. І. Заверталюк. – Дніпропетровськ : Видавництво «Навчальна книга», 2001. – С. 41–46.

20. Пронкевич О. Самотня людина у пошуках щастя : рецепція роману Ч. Дікенса «Домбі і син» у О. Мандельштама та М. Зерова / О. Пронкевич // Вікно в світ. – № 3. – 2001. – С. 154–157.
21. Рижков В. Письменник із покоління, що билосся під Крутами : до 110-річного ювілею Валер'яна Підмогильного стали відомі нові факти з його біографії / В. Рижков // День. – 2011. – 4 лют. (№ 19-20) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.day.kiev.ua/302351>.
22. Семенюк Г. Українська драматургія 20-х років / Г. Семенюк. – К. : Либідь, 1992. – 183 с.
23. Танюк Л. Драма М. Куліша / Л. Танюк // Куліш М. Твори: У 2 т. – К., 1990. – Т. 1. – С. 3–35.
24. Тарнавський М. Між розумом та ірраціональністю: Проза Валер'яна Підмогильного / М. Тарнавський. – К. : Пульсари, 2004. – 232 с.
25. Ткачук М. Наратив прозових творів Валер'яна Підмогильного / М. Ткачук // Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – С. 346–365.
26. Тимків Н. Інтелектуальні і моральні засади життя Степана Радченка : образ головного героя роману Валер'яна Підмогильного «Місто» з точки зору авторської позиції / Н. Тимків // Дивослово. – 2005. – № 10. – С. 24–30.
27. Шерех Ю. Друге народження «народного Малахія» / Ю. Шерех // Шерех Ю. Пороги і Запоріжжя. Т. 1. – Харків, 1998. – С. 424–433.
28. Шерех Ю. Шоста симфонія М. Куліша / Ю. Шерех // М. Куліш. Твори. У 2 т. – К., 1990. – Т. 2 (або у кн. Шерех Ю. Пороги і Запоріжжя. Т. 1. – Харків, 1998. – С. 69–80).

Практичне заняття № 3

Актуальність проблематики творів середини ХХ ст.

План

1. Національна проблематика кіноповістей О. Довженка.
2. Сатира і гумор Остапа Вишні.
3. Поезії П. Тичини, М. Рильського, В. Сосюри.

Література

1. Вінграновський М. Рік з Довженком / М. Вінграновський // Вінграновський М. Вибрані твори : У 3 т. – Тернопіль, 2004. – Т. 3. – С. 342–350.
2. Гальченко С. «Десятирічка» Остапа Вишні (рукопис із шухляди часів незалежності) / С. Гальченко // Слово і час. – 2007. – № 8. – С. 57–69.

3. Журавський А. Ніколи не сміявся без любові. Сторінки життя і творчості О. Вишні / А. Журавський. – К. : Мистецтво, 1983. – 199 с.
4. З трудів і днів Максима Рильського : [до 115-річчя з дня народження] / упоряд. С. А. Гальченко, В. Л. Колесник, М. Г. Рильський, Ю. І. Шаповал. – К. : А.С.К., 2009. – 655 с.
5. Зуб І. Остап Вишня : Нарис життя і творчості / І. Зуб. – К. : Дніпро, 1997. – 314 с.
6. Ільєнко І. У жорнах репресій : оповіді про українських письменників (за архівами ДПУ-НКВС) / І. Ільєнко. – К. : Веселка, 1995. – 448 с.
7. Корогодський Р. Довженко в полоні / Р. Корогодський // Українська мова та література. – 2004. – № 41. – С. 4–10.
8. Кошелівець І. Про затемнені місця в біографії О. Довженка / І. Кошелівець // Дніпро. – 1994. – № 9–10. – С. 2–25.
9. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження. Антологія 1917-1933 / Ю. Лавріненко. – К. : Просвіта, 2001. – С. 511–519.
10. Лісова О. «Я України син, України...» (Через призму «Щоденника» О. Довженка) / О. Лісова // Українська література в загально освітній школі. – 1999. – № 6. – С. 23–25.
11. Мариненко О. «Погуляєм же в просторах свого серця, полину на Вкраїну». «Зачарована Десна» О. Довженка / О. Мариненко // Українська мова і література. – 2004. – № 41. – С. 4–10.
12. Медвідь Н. Національна своєрідність О. Довженка / Н. Медвідь // Дивослово. – 1999. – № 9. – С. 53–55.
13. Присяжна Т. Сторінки життєпису О. Вишні / Т. Присяжна // Дивослово. – 1996. – № 2. – С. 42–45.
14. Семенюк І. Великий правдолюб (до ювілею Остапа Вишні) / І. Семенюк // Українська мова і література в школі. – 2000. – № 3. – С. 31–34.
15. Старовойт Л. В. Художня майстерність Максима Рильського – перекладача білоруської поезії / Л. В. Старовойт // Науковий вісник Миколаївського державного університету ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Філологічні науки» : Зб. наук. праць / Відп. ред. М. І. Майстренко. – Миколаїв : МДУ, 2010. – Вип. 31. – С. 84–88.
16. Стус В. Феномен доби (Сходження на Голгофу слави) / В. Стус. – К. : Знання, 1993. – 96 с.
17. Шуляр В. З вірою по тернистій стежині Правди... (Матеріали до занять у 11-му класі за творчістю Остапа Вишні) / В. Шуляр // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 6. – С. 43–47.

Практичне заняття № 4-5

Література української діаспори ХХ ст.

План

1. Празька школа (Юрій Липа, Юрій Клен, Олег Ольжич, Олена Теліга, Євген Маланюк, Наталя Лівницька-Холодна та ін.).
2. Організація українських письменників «Мистецький український рух» (Улас Самчук, Іван Багряний, Віктор Петров, Юрій Косач, Ігор Костецький та ін.).
3. Об'єднання письменників «Слово» (Григорій Костюк, Юрій Шерех, Василь Барка, Тодось Осьмачка, Докія Гуменна, Ольга Мак та ін.).
4. Модерністська елітарна естетика Нью-Йоркської групи (Юрій Тарнавський, Емма Андіївська, Богдан Рубчак, Богдан Бойчук, Марія Ревакович, Роман Бабовал, Віра Вовк та ін.).

Література

1. Державин В. Три роки літературного життя на еміграції (1945-1947) / В. Державин // Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. – Т. 3. – К. : Рось, 1994. – С. 575–596.
2. Дрозд Л. Сміслові наповнення образу Ісуса Христа в поетів «празької школи» / Л. Дрозд // Дивослово. – 2005. – № 8. – С. 64–69.
3. Еміграційна література // Літературознавча енциклопедія / Автор-укладач Юрій Ковалів. – Т. 1. – К. : Видавничий центр «Академія», 2007. – С. 330.
4. Карпенко В. Зустрічі з Василем Баркою (спогади) / В. Карпенко // Українська мова й література в сучасній школі. – 2011. – № 6. – С. 90–97.
5. Кремінь Т. Особливості художньої реалізації теми голодомору в романі У. Самчука «Марія» / Т. Кремінь, І. Мірошніченко // Наукові праці : Науково-методичний журнал. – Т. 118. Вип. 105. Філологія. Літературознавство. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – С. 31–34.
6. Лебединцева Н. Обернена ідентичність у поетичному світі Ю. Тарнавського / Н. Лебединцева // Наукові праці : науково-методичний журнал. – Т. 156. Вип. 168. Філологія. Літературознавство. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – С. 70–75.
7. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література : [навчальний посібник] / Н. М. Лебединцева. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.
8. Мариненко Ю. «Схід-Захід» (трилогія «OST») Уласа Самчука / Ю. Мариненко // Дивослово. – 2005. – № 8. – С. 59–64.

9. Мовчан Р. Самітник в океані життя? (Василь Барка) / Р. Мовчан // Кур'єр Кривбасу. – 2009. – № 234/235. – С. 293–310.
10. Остапчук Т. Екзистенціалізм як домінанта творчості Юрія Тарнавського / Т. Остапчук // Слово і час. – 2002. – № 7. – С. 25–31.
11. Остапчук Т. Експерименти Юрія Тарнавського в жанрі роману : європейські витоки і контексти / Т. Остапчук // Наукові праці : Науково-методичний журнал. Т. 118. Вип. 105. Філологія. Літературознавство. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2009. – С. 54–61.
12. Остапчук Т. Інтертекстуальне прочитання роману Юрія Тарнавського «Три блондинки і смерть» на тлі роману Т. Манна «Чарівна гора» / Т. Остапчук // Слово і час. – 2003. – № 11. – С. 44–50.
13. Остапчук Т. Переклад Юрія Тарнавського та інші англомовні переклади «Думи про Марусю Богуславку» в системі порівняльного вивчення літератур / Т. Остапчук // Сучасність. – 2003. – № 3. – С. 146–156.
14. Остапчук Т. Просторово-часові орієнтири в збірці поезій Віри Вовк «Жіночі маски» / Т. Остапчук // Наукові праці : Науково-методичний журнал. Т. 55. Вип. 42. Філологія. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2006. – С. 29–32.
15. «Празька школа» українських письменників. Поезії. – Львів : «Червона калина», 2004. – 256 с.
16. Проза про життя інших : Юрій Косач. – К. : Факт, 2003. – 352 с.
17. Пронкевич О. Донкіхотівський міф у публіцистиці Юрія Шереха (Шевельова) / О. Пронкевич // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2008. – № 11-12 (74-75). – С. 50–58.
18. Скорина Л. Література та літературознавство української діаспори : [курс лекцій] / Л. Скорина. – 2 вид. – Черкаси : Брама-Україна, 2005. – 384 с.
19. Слабошпицький М. «Дай мені стати великим поетом» (Юрій Дараган) / М. Слабошпицький // Київ. – 2006. – № 3. – С. 141–145.
20. Столбюк С. Публіцистична лірика Наталі Лівницької-Холодної періоду Мистецького українського руху (1946-1948) / С. Столбюк // Дивослово. – 2012. – № 6. – С. 39–41.
21. Павличко С. Теорія літератури / С. Павличко. – К. : Основи, 2002. – 679 с.
22. Українські письменники діаспори : Матеріали до біобібліограф. словника / Національна парламентська бібліотека України / В. Кононенко (ред.), О. Білик (авт.-уклад.), Ф. Погребенник (авт. вступ. ст.). – Ч. 1 : А-К. – К. : НПБ України, 2006. – 196 с.
23. Українські письменники діаспори : Матеріали до біобібліограф. словника / Національна парламентська бібліотека України / В. Кононенко

(ред.), О. Білик (авт.-уклад.), Ф. Погребенник (авт. вступ. ст.). – Ч. 2 : Л-Я. – К. : НПБ України, 2007. – 252 с.

24. Шерех Ю. МУР і я в МУРi / Ю. Шерех // Шерех Ю. Пороги і запоріжжя. Література. Мистецтво. Ідеології. Три томи. Т. 3. – Харків : Фоліо, 1998. – С. 296–344.

25. Шерех Ю. Стилi сучасної української літератури на еміграції 1945. Пороги і запоріжжя : Література, мистецтво, ідеології / Ю. Шерех. – Харків : Фоліо, 1998. – Т. 1. – С. 161–195.

26. Шерех Ю. Українська еміграційна література в Європі 1945-1949. Пороги і запоріжжя : Література, мистецтво, ідеології / Ю. Шерех. – Харків : Фоліо, 1998. – Т. 1. – С. 196–235.

Практичне заняття № 6

Творчість покоління «шістдесятників»

План

1. Концепція творчості шістдесятників і розвиток європейської літератури.
2. Провідні мотиви у творчості М. Вінграновського.
3. Художній світ В. Стуса.
4. Новелістика Григора Тютюнника.
5. І. Драча та сюрреалізм.
6. Л. Костенко і модернізм.

Література

1. Вона як хліб : на пошану творчості Ліни Костенко : публікації 2005-2011 рр. / упоряд. Л. Голота, Є. Букет. – К. : Укр. пріоритет, 2011. – 160 с. (Бібліотека «Слова Просвіти» ; кн. 4). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://slovoprosvity.org/pdf/bsp/bsp4.pdf>.

2. Гримич Г. Загадка творчого бунту : Новелістика укр. шістдесятників / Г. Гримич. – К. : Український письменник, 1993. – 248 с.

3. Гречанюк С. Сонце і слово Івана Драча / С. Гречанюк // Гречанюк С. На тлі ХХ століття : Літ.-критич. нариси. – К. : Радянський письменник, 1990. – С. 269–310.

4. Гундорова Т. «Дочка кобзаря» : героїчний кітч / Т. Гундорова // Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. – К. : Факт, 2008. – С. 220–235.

5. Дзюба І. Є поети для епох / І. Дзюба. – К. : Либідь, 2011. – 208 с.

6. Дзюба І. Чарівник слова / І. Дзюба // Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. – Т. 3. – К. : Рось, 1994. – С. 330–336.

7. Дністровий А. «Шістдесятники» – «дев'ятдесятники»: ТЯГЛІСТЬ, РОЗРИВИ, КОНФРОНТАЦІЯ? / А. Дністровий // Українська мова та література. – 2005. – Квітень (№ 15). – С. 16–18.
8. Зборовська Н. Чари слова / Н. Зборовська // Слово і час. – 1991. – № 11. – С. 92–93.
9. Кремень Т. Ейдетичне насичення лірики М. Вінграновського / Т. Кремень // Науковий вісник Миколаївського державного університету. Випуск 14. Філологічні науки. Збірник наукових праць. – Миколаїв : МДУ, 2007. – С. 44–48.
10. Лазарук М. Микола Вінграновський: Степовий Сварог : Есе про незабутні мандри Україною з Миколою Вінграновським / М. Лазарук. – Харків : Фоліо, 2009. – 185 с.
11. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література : [навчальний посібник] / Н. М. Лебединцева. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.
12. Моренець В. Віхи життя і творчості М. С. Вінграновського / В. Моренець // Микола Вінграновський. Вибрані твори. – К. : Дніпро, 2004.
13. Пастух Т. Ліричне осягнення історії / Т. Пастух // Дзвін. – 1999. – № 10-12. – С. 145–149.
14. Підпригора С. Фольклорна основа «химерних» елементів в історичному романі М. Вінграновського «Северин Наливайко / С. Підпригора // Науковий вісник Миколаївського державного університету. Філологічні науки. Зб. наук. пр. – Миколаїв : МДУ, 2007. – Вип. 14. – С. 108–112.
15. Салига Т. М. Вінграновський : Літературно-критичний нарис / Т. Салига. – К. : Радянський письменник, 1989. – 165 с.
16. Салига Т. Поет – це слово. Це його життя... / Т. Салига // Вінграновський М. Вибрані твори : У 3 т. – Т. 1 : Поезії. – Тернопіль : Богдан, 2004. – С. 5–54.
17. Старовойт Л. Поетика лірики Миколи Вінграновського / Л. Старовойт // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського : зб. наук. праць / За ред. В. Д. Будака, М. І. Майстренко. Вип. 4.8. – Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухомлинського, 2011. – С. 102–106. або [Електронний ресурс] // Рідна мова. – 2011. – № 32. – Режим доступу : http://www.interklasa.pl/portal/dokumenty/ridna_towa_uk/index.php?page=rm32_04.
18. Старовойт Л. В. Своєрідність художнього стилю «дитячої прози» Миколи Вінграновського / Л. В. Старовойт // Науковий вісник Миколаївського державного університету: зб. наук. праць. – Вип. 14. Філологічні науки. – Миколаїв : МДУ, 2007. – С. 117–122.

19. Стус Д. Василь Стус : життя як творчість / Д. Стус. – К. : Факт, 2005. – 366 с.
20. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво : профілі на тлі покоління / Л. Тарнашинська. – К. : Смолоскип, 2010. – 630 с.
21. Ткаченко А. Іван Драч – поет, кінодраматург, політик / А. Ткаченко. – К. : Бібліотека українця, 2000. – 200 с.
22. Українська література в загальноосвітній школі. Науково-методичний журнал. – 2011. – № 10 (Випуск часопису присвячений 75-літтю від дня народження М. Вінграновського).

Практичне заняття № 7

Мистецький доробок письменників «київської школи»

План

1. Мотиви і образи поетичних збірок В. Голобородька («Зелен день», «На метеликових крилах», «Калина об Різдві»).
2. Творчість М. Воробйова (збірки «Пригадай на дорогу мені», «Ожина обрїю», «Прогулянка одинцем»).
3. Естетичні параметри поезій В. Кордуна («Славїя», «Куц вогню»).
4. Концепція творчості М. Григоріва.

Література

1. Анісімова Н. «Із янголом на плечі» : Духовні орієнтири поезії вісімдесятників / Н. Анісімова // Дивослово. – 2002. – № 4. – С. 43–52.
2. Бойчук Б. Розмисли про поета у повітрі / Б. Бойчук // Сучасність. – 2003. – № 3. – С. 110–112.
3. Бондар-Терещенко І. Двері до себе. (Про герметизм поезики 80-х рр.) / І. Бондар-Терещенко // Сучасність. – 1997. – № 9.
4. Вісімдесятники. Антологія нової української поезії / Упорядник І. Римарук. – Едмонтон, 1990.
5. Дударенко Л. Поетична Київська школа : ідейні та естетичні параметри : дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Л. Дударенко ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2004. – 18 с.
6. Історія української літератури ХХ ст. : У 2 т. – К. : Варта, 1995. – Т. 2. – Ч. 2.
7. Кордун В. Київська школа поезії – що це таке / В. Кордун // Літературна Україна. – 1997. – 20 березня. – С. 3 (або // Світо-вид. – 1997. – № 1-2).
8. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література : [навчальний посібник] / Н. М. Лебединцева. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.

9. Моренець В. Слово, що випало з мовчання філософів / В. Моренець // Слово і час. – 1997. – № 4.
10. Москаленко М. Віктор Кордун : поезія і велич світу / М. Москаленко // Сучасність. – 1994. – № 4.
11. Пастух Т. Київська школа та її оточення. Модерні стильові течії української поезії 1960-90-х рр. / Т. Пастух. – Львів : Львівський національний університет імені Івана-Франка, 2010.
12. Пастух Т. «Слуга півонії» Миколи Воробйова : філософські та естетичні виміри / Т. Пастух // Слово і час. – 2006. – № 5. – С. 40–51.
13. Соловей О. Буковські проти Андруховича, або Відкриття Америки номер 1002 (рецензія) / О. Соловей // Кур'єр Кривбасу. – 2008. – № 224/225. – С. 283–290.
14. Ткачук М. Метафора, що привертає світ (Антологія нової української поезії 90-х років) / М. Ткачук // Кур'єр Кривбасу. – 1999. – № 6. – С. 176–184.
15. Українські літературні школи та групи 60-90-х рр. ХХ ст. : [Антологія вибраної поезії та есеїстики] / Упоряд., автор вступ. слова, біобібліограф. відомостей та прим. Василь Габор. – Львів : ЛА «Піраміда», 2009.

ІІІ триместр

Практичне заняття № 1

Постмодернізм в українській літературі

План

1. Постмодернізм як явище у зарубіжній літературі.
2. Постмодернізм у творчості Ю. Іздрика, Л. Дереша, О. Ульяненка, С. Процюка, В. Медведя, О. Забужко та інших.
3. Літературне угруповання «Бу-Ба-Бу».
4. Життєвий та творчий шлях Ю. Андруховича.
5. Характеристика головного героя у творі Ю. Андруховича «Рекреації».
6. Засоби оформлення і передачі інформації у «Перверзії» Ю. Андруховича.

Завдання: визначити причини виникнення АУП (Асоціації українських письменників) та основні відмінні риси між СПУ (Спілка письменників України) та АУП.

Література

1. Агеєва В. «Від модернізму до сучасності» : спілкувалася Віра Кандинська / В. Агеєва // Літературна Україна. – 2011. – № 21 (26 травня). – С. 7.

2. Бірченко М. Гімн любові і життєлюбству в есеї Степана Процюка «Любити і ненавидіти» / М. Бірченко // Дивослово. – 2011. – № 5. – С. 11–14.
3. Бу-Ба-Бу : вибрані твори / уклад., авт. прим., авт. проекту В. Габора. – Л. : Піраміда, 2007. – 392 с.
4. Бук С. Форми нарації в романі Іздрика «Подвійний Леон» / С. Бук // Слово і час. – 2006. – № 2. – С. 63–67.
5. Гнатюк О. Авантюрний роман і повалення ідолів / О. Гнатюк // Андрухович Ю. Рекреації : Романи. – К. : Час, 1997. – С. 10–26.
6. Голобородько Я. В'ячеслав Медвідь. Обсервація слова (Рефлексії над збіркою «Лови: Вибрані твори») / Я. Голобородько // Кур'єр Кривбасу. – 2006. – № 200. – С. 190–196.
7. Голобородько Я. Інсталяція жанру : роман-puzzle Іздрика (рецензія) / Я. Голобородько // Слово і час. – 2009. – № 6. – С. 102–105.
8. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн / Т. Гундорова. – К. : Критика, 2005. – 263 с.
9. Гундорова Т. Постмодернізм: карнавальний кітч / Т. Гундорова // Гундорова Т. Кітч і література. Травестії. – К. : Факт, 2008. – С. 235–248.
10. Декамерон. 10 українських прозаїків останніх десяти років. – Х. : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2010. – 318 с.
11. Дроздовський Д. Плетіння словес у потоці свідомості : дешифрування есеїстики В'ячеслава Медведя / Д. Дроздовський // Кур'єр Кривбасу. – 2007. – № 206/207. – С. 338–346.
12. Ірванець О. Феномен Дереша (інтерв'ю) / О. Ірванець // Україна. – 2008. – № 6. – С. 98–101.
13. Карасьов М. Трохи хаосу і танцююча зірка (Про книги Олеся Ульяненка) / М. Карасьов // Київ. – 2012. – № 3/4. – С. 177–179.
14. Костюк В. Модерн як поле експерименту / В. Костюк. – К. : [б. в.], 2002. – 176 с.
15. Кремінь Т. Історіософський аспект лірики В. Герасим'юка / Т. Кремінь // Слово і час. – 2003. – № 10. – С. 71–76.
16. Лебединцева Н. Поезія 90-х : новий рівень самоусвідомлення / Н. Лебединцева // Слово і час. – 2000. – № 10. – С. 41–45.
17. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література : [навчальний посібник] / Н. М. Лебединцева. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.
18. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – С. 433–435.
19. Панченко В. Від Лазаря Барановича до Юрія Андруховича, або Балак Шевельова / В. Панченко // ЛітАкцент. Сучасна література в колі твого читання : альманах. – Вип. 2. – К. : Темпора, 2008. – С. 94–99.

20. Соловей О. Заборонена правда, або Деякі аспекти аморальності : Заборонений роман Олеся Ульяненка «Жінка його мрії» / О. Соловей // Сучасність. – 2009. – № 6. – С. 133–144.

21. Тендітна Н. Естетика смерті у прозі Є. Пашковського та О. Ульяненка : [монографія] / Н. Тендітна ; наук. ред. Н. В. Зборовська. – Слов'янськ : Канцлер, 2010. – 167 с.

22. Ткачук М. Постмодерний наратив роману «Рекреації» Юрія Андруховича / М. Ткачук // Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – С. 457–461.

23. Фасоля А. Поетичне шоу Віктора Неборака, або знову про Бу-Ба-Бу і бубабістів. Вивчення поетичної творчості на заняттях спецкурсу профільної школи. 11 клас / А. Фасоля, Т. Фасоля // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. – № 1. – С. 65–71.

24. Харченко А. Щоденник В'ячеслава Медведя в силовому полі українського модернізму / А. Харченко // Слово і час. – 2006. – № 7. – С. 44–48.

25. Харчук Р. Сучасна українська проза. Посмодерний період / Р. Харчук. – К. : Академія, 2008. – 248 с.

26. Шкандрій М. Постколоніальна перспектива. Вигнання привида імперії : «Московіада» Юрія Андруховича / М. Шкандрій // Шкандрій М. В обіймах імперії. Російська і українська література новітньої доби. – К. : Факт, 2004. – С. 395–407.

Практичне заняття № 2

Традиції «химерної прози» в українській літературі

План

1. Маркес і «химерна література».
2. Концепція «химерної літератури» в українській літературі: Володимир Дрозд («Ірій»), «Білий кінь Шептало»), Валерій Шевчук («Дім на горі»), В. Земляк («Лебедина згряя»), П. Загребельний («Диво»).
3. Традиції «химерності» у творчості О. Ільченка.

Література

1. Білик Н. Міфологічний вимір семантики ключового знака-символу в романах П. Загребельного «Диво» і «Первоміст» та І. Андрича «Міст на дрині» / Н. Білик // Слово і час. – 2009. – № 10. – С. 66–76.

2. Дончик В. Істина – особистість (Проза Павла Загребельного) / В. Дончик. – К. : Рад. письменник, 1984. – 248 с.

3. Дончик В. Український радянський роман / В. Дончик. – К. : Дніпро, 1987. – 435 с.

4. Загребельний П. «Замкнене коло нашої історії – ось це я мав на увазі»: Інтерв'ю з Павлом Загребельним, автором роману «Диво» / П. Загребельний // Панченко В. Урок літератури. – Кіровоград : ДЛАУ, 2000. – 200 с.
5. Загребельний П. Неложними устами : Статті, ессе, портрети / П. Загребельний. – К. : Рад. письменник, 1981. – 479 с.
6. Єременко О. Диво від Павла Загребельного : на шляху пізнання особистості в історії й історії в особистості. Матеріали до бінарного уроку за романом «Диво» П. Загребельного. 10 клас / О. Єременко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 4. – С. 25–30.
7. Іщенко О. Магія реалізму й реалізм магії. Система уроків за романом Г. Гарсія Маркеса «Сто років самотності» / О. Іщенко // Всесвітня література в сучасній школі. – 2012. – № 2. – С. 54–63.
8. Косарева Г. Феномен химерної прози М. Вінграновського та В. Шевчука у духовному просторі України / Г. Косарева // Науковий вісник Миколаївського державного університету. Філологічні науки. 36. наук. пр. – Миколаїв : МДУ, 2007. – Вип. 14. – С. 92–97.
9. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література : [навчальний посібник] / Н. М. Лебединцева. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.
10. Майдаченко П. Дім на горі Валерія Шевчука / П. Майдаченко // Майдаченко П. Комічне в сучасній українській прозі. – К. : Дніпро, 1991. – С. 141–186.
11. Майдаченко П. Химородність творів Володимира Дрозда / П. Майдаченко // Майдаченко П. Комічне в сучасній українській прозі. – К. : Дніпро, 1991. – С. 38–84.
12. Манюх Н. Автобіографізм як особливість характеротворення у прозі Володимира Дрозда / Н. Манюх // Слово і час. – 2008. – № 5. – С. 81–87.
13. Підпригора С. «Химерність» як ознака жанрової модифікації історичної прози : теоретичний аспект / С. Підпригора // Науковий вісник Миколаївського державного університету. Філологічні науки. 36. наук. пр. – Миколаїв : МДУ, 2008. – Вип. 17. – С. 102–108.
14. Решетуха С. На світанку української химерної прози. Оповідання Олекси Стороженка / С. Решетуха // Дивослово. – 2007. – № 4. – С. 59–61.
15. Руссова В. Середньовічна культура як образ роману «Тисячолітній Миколай» П. Загребельного / В. Руссова // Наукові праці : Науково-методичний журнал. – Т. 124. Вип. 111. Філологія. Літературознавство. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2009. – С. 94–97.

16. Слабошпицький М. Вимушена апологія «виробничої» та «хімерної» прози / М. Слабошпицький // Слабошпицький М. За гамбурзьким рахунком : Читацькі маргіналії та варіації на тему Павла Загребельного. – К. : Ярославів Вал, 2004. – С. 27–47.
17. Слабошпицький М. Історія сучасності й сучасність історії // Слабошпицький М. Літературні профілі. – К. : Радян. письменник, 1984.
18. Соколова А. Габріель Гарсія Маркес : Письменництво – це покликання / А. Соколова // Дніпро. – 2012. – № 3. – С. 170–173.
19. Стус Д. Поєднання антиподів : [Про поезію Марії Криштопи і Олеся Ільченка] / Д. Стус // Київська Русь. – 2006. – № 2. – С. 253–262.
20. Тарнашинська Л. Самодостатність кожного «Я» – принцип творення внутрішнього світу героя : Валерій Шевчук / Л. Тарнашинська // Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво : профілі на тлі покоління. – К. : Смолоскип, 2010. – С. 146–215.
21. Ткачук М. Наративне поле «магічного реалізму» Валерія Шевчука / М. Ткачук // Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. – Тернопіль : ТНПУ, 2007. – С. 436–457.
22. Фащенко В. Павло Загребельний. Нарис творчості / В. Фащенко. – К. : Дніпро, 1984. – 206 с.
23. Чайковська В. Українська химерна проза : історія народження терміна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://studentam.net.ua/content/view/8711/97>.
24. Шпиталь А. Історична проза Павла Загребельного / А. Шпиталь. – К., 1986.

Практичне заняття № 3

Сучасна українська «жіноча» проза

План

1. Феномен сучасного фемінізму та українська література.
2. Трансформація міфологічних мотивів у творі О. Забужко «Казка про калинову сопілку».
3. Феміністичні та національні мотиви у книзі Н. Зборовської «Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків».
4. Художня майстерність і глибокий психологізм М. Матіос у романі «Солодка Даруся».
5. Образ молоді української інтелігенції у творах Є. Кононенко.

Література:

1. Агеєва В. Жінка-авторка як інопланетянка / В. Агеєва // Жінка як текст : Емма Андрієвська, Соломія Павличко, Оксана Забужко :

фрагменти творчості і контексти / Упор. Л. Таран. – К. : Факт, 2002. – С. 199–205.

2. Агеєва В. Жіночий простір : Феміністичний дискурс українського модернізму / В. Агеєва. – К. : ФАКТ, 2003. – 320 с.

3. Біла А. Сфери інобуття в прозі Євгенії Кононенко / А. Біла // Березіль. – 2001. – № 3-4. – С. 56–58.

4. Галич К. Символіка назви роману Ніли Зборовської «Українська реконкіста» [Електронний ресурс] / К. Галич, А. Мисник. – Режим доступу : www.conference.mdpu.org.ua.

5. Голобородько Я. Сексментальна траєкторія Оксани Забужко / Я. Голобородько // Слово і час. – 2009. – № 12. – С. 74–79.

6. Забужко О. Хроніки від Фортінбраса / О. Забужко. – К. : Факт, 1999. – 340 с.

7. Зборовська Н. Жіноча сповідь на тлі чоловічого герметизму / Н. Зборовська // Слово і час. – 1996. – № 8-9. – С. 59–66.

8. Зборовська Н. Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків / Н. Зборовська. – Львів : Літопис, 1999. – С. 108–133.

9. Кононенко Є. Різні бажання і різні думи. Які з тих доданків складуться суми? // Гендер і культура. Збірник статей / Є. Кононенко / Упорядник В. Агеєва. – К. : Факт, 2001. – С. 145–150.

10. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література : [навчальний посібник]. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.

11. Лебединцева Н. Європа як даність : О. Забужко versus Ю. Андрухович / Н. Лебединцева // Європейська меланхолія. Дискурс українського окциденталізму / За ред. Т. Гундорової. – К. : ВД «Стилос», 2008. – С. 87–95.

12. Масенко Л. З позицій сповідуння. Ключові мотиви «Польових досліджень з українського сексу» Оксани Забужко / Л. Масенко // Кур'єр Кривбасу. – 1996. – № 61-64. – С. 75–78.

13. Павличко С. Фемінізм: статті, дослідження, бесіди та інтерв'ю / С. Павличко. – К. : Основи, 2002. – 321 с.

14. «Письменникові конче бути совісним у творчості» (Розмова Людмили Таран з Марією Матіос) // Кур'єр Кривбасу. – 2006. – № 196. – С. 223–231.

15. Поветкін Є. Остання надія самостраченої : (Про книгу Марії Матіос «Щоденник страченої») / Є. Поветкін // Київська Русь. – 2006. – № 5. – С. 159–167.

16. Рижкова Г.-П. У пошуках щастя і любові. Лінгвокультурні концепти у сучасній українській «жіночій» прозі / Г.-П. Рижкова // Українська мова й література в сучасній школі. – 2008. – № 3. – С. 119–124.

17. Скуратівський В. Нельотна погода. Замість передумови та замість монографії / В. Скуратівський // Забужко О. Сестро, сестро. Повісті та оповідання. – К. : Факт, 2003. – С. 5–19.
18. Сучасна українська белетристика: координати «Коронації слова» / Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського; за заг. ред. С. В. Підопригори. – Миколаїв : Іліон, 2014. – 306 с.
19. Таран Л. Жіночий простір : витворення цілісності («Інопланетянка» Оксани Забужко) / Л. Таран // Березіль. – 2005. – № 12. – С. 165–176.
20. Тебешевська Т. Художні особливості «Щоденника страченої» Марії Матіос / Т. Тебешевська // Слово і час. – 2006. – № 2. – С. 54–62.
21. Тебішевська-Качак Т. Пошук істини як викриття імітацій : Художні особливості прози Є. Кононенко / Т. Тебішевська-Качак // Українська мова та література. – 2002. – № 5. – С. 8.
22. Улюра Г. Проблема феміністичного тексту і письменницького іміджу жінки-авторки в сучасній українській та російській літературах / Г. Улюра // Сучасність. – 2005. – № 7-8. – С. 115–127.
23. Філоненко С. «Переживання кінця» в сучасній українській жіночій прозі на матеріалі творів О. Забужко, С. Йовенко, С. Майданської / С. Філоненко // Молода нація. – 1999. – № 12. – С. 309–320.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Протягом навчального року студенти мають виконати певний перелік обов'язкових видів робіт самостійно. Один із таких видів – це конспекти літературознавчих статей. Конспект – короткий письмовий виклад змісту книги, статті чи лекції.

Поради щодо ведення конспектів наукового тексту:

1. Обов'язково потрібно вказувати вихідні дані джерела (назву книги, статті, журналу, ім'я автора, рік видання, сторінку).
2. Текст краще читати уривками, ставлячи запитання до кожного абзацу, глави чи параграфу «Про що цей текст?».
3. У кожному уривку слід виокремлювати основний смисл і стисло його передавати в конспекті.
4. Ключові фрази занотовуються без змін.
5. Основні поняття варто акцентувати – підкреслювати, писати іншим кольором.
6. Бажано залишати вільне поле, де робляться власні позначки, якими виражаються ставлення до законспектованого: NB! – дуже важливо; # – завчити; !? – незрозуміло; ~ – сумнівно та ін. Ці позначки загальноприйняті, але можна мати й свою систему.
7. Не слід переписувати чужий конспект, звертатися необхідно до першоджерела!

Законспектувати:

І триместр

1. Яременко В. Літописець Нестор і його «Повість минулих літ» / В. Яременко // *Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX-XV століть* : У 2 кн. – Кн. 1 / За ред. В. Яременка. – К. : Аконіт, 2002. – С. 438–459. – **до пр. з. № 1**;
2. Пилипюк Н. Київські поетики і ренесансні теорії мистецтва / Н. Пилипюк // *Європейське Відродження та українська література XIV-XVIII ст.* – К. : Наукова думка, 1993. – С. 75–109. – **до пр. з. № 3**;
3. Шевчук В. Висновки, або Коли починалася Нова українська література і ще раз про стилістичні епохи / В. Шевчук // *Шевчук В. Муза Роксоланська. У 2 кн.* – Кн. 2. – К. : Либідь, 2005. – С. 679–694. – **до пр. з. № 4**.

II триместр

1. Бондаренко О. Концепція особистості. За п'єсою В. Винниченка «Чорна Пантера і Білий Ведмідь» / О. Бондаренко // Українська мова та література. – 2006. – Листопад (№ 41-43). – С. 48–52. – **до пр. з. № 1;**

2. Остапчук Т. Переклад Юрія Тарнавського та інші англомовні переклади «Думи про Марусю Богуславку» в системі порівняльного вивчення літератур / Т. Остапчук // Сучасність. – 2003. – № 3. – С. 146–156. – **до пр. з. № 4;**

3. Вибрати одну із статей журналу «Українська література в загальноосвітній школі. Науково-методичний журнал». – 2011. – № 10. (Випуск часопису присвячений 75-літтю від дня народження М. Вінграновського) – **до пр. з. № 6.**

III триместр

1. Кремінь Т. Історіософський аспект лірики В. Герасим'юка / Т. Кремінь // Слово і час. – 2003. – № 10. – С. 71–76. – **до пр. з. № 1;**

2. Лебединцева Н. Поезія 90-х : новий рівень самоусвідомлення / Н. Лебединцева // Слово і час. – 2000. – № 10. – С. 41–45. – **до пр. з. № 1;**

3. Єременко О. Диво від Павла Загребельного : на шляху пізнання особистості в історії й історії в особистості. Матеріали до бінарного уроку за романом «Диво» П. Загребельного. 10 клас / О. Єременко // Українська література в загальноосвітній школі. – 2010. – № 4. – С. 25–30. – **до пр. з. № 2.**

Список літературознавчих періодичних видань

Список періодичних видань об'єднує найважливіші газети та журнали, в яких друкуються в основному оригінальні українські літературні твори та літературознавчі статті.

Напам'ять

Для розвитку пам'яті, мислення та мовлення корисне вивчення напам'ять віршованих текстів.

I триместр

1. Вступ до «Слова о полку Ігоревім» (мовою оригінала).

2. Монолог Мавки з «Лісової пісні» Лесі Українки.

II триместр

1. П. Тичина «Памяті 30-ти».

2. В. Симоненко або Л. Костенко – на вибір.

3. М. Вінграновський – на вибір.

III триместр

Д. Кремінь, І. Римарук, В. Герасим'юк, Ю. Гудзь, Р. Скиба, С. Жадан – будь-яка поезія на вибір.

Список літературознавчих періодичних видань

Назва	Час заснування	Офіційний сайт	Тип	Гол. редактор
Березіль	1956	http://beretil.kh.ua/	літературно-художній та громадсько-політичний щомісячний часопис	В. Науменко
Вересень	1996		науково-методичний, інформаційно-освітній журнал (4 рази на рік)	Р. Гришкова
Дивослово	1951	http://divoslovo.com.ua/	щомісячний науково-методичний журнал	К. Рибалко
Дніпро	1927	http://www.dnipro-ukr.com.ua/	щомісячний читачський літературно-художній журнал	М. Лукив
Київська Русь	2005		щомісячний літературно-критичний журнал	Д. Стус
Київська старовина	1882		науковий історично-філологічний журнал (6 разів на рік)	П. Толочко
Кур'єр Кривбасу	1994	http://courier.at.ua/	щомісячний український культурологічний часопис	Г. Гусейнов
Літературна Україна	1927	http://www.litukraina.kiev.ua/	щотижнева газета письменників України	С. Козак
Слово і час	1957	http://www.slovoichas.in.ua	щомісячний науково-теоретичний журнал	Л. Скупейко
Смолоскип України	1995	http://www.smoloskurp.org.ua/-leftmenu-173/-eftmenu-192.html	щомісячний часопис творчої молоді	
Сучасність	1961		місячник літератури, мистецтва, суспільного життя	Т. Федюк
Українська мова і література	1996	http://www.osvitana.com/um/staff	всеукраїнська газета для вчителів (2 рази на місяць)	Н. Коржова
Українська мова і література в школі	1997		науковий журнал (8 разів на рік)	О. Хорошковська
Українська література в загальноосвітній школі	1999		щомісячний науково-методичний журнал	Н. Логвіненко
Українська мова й література в сучасній школі	1999		щомісячний науково-методичний та літературно-мистецький журнал	Т. Матвійчук

Веб-портали

Бібліотека кошового писаря	http://www.pysar.net/
Бібліотека української літератури	http://ukrlib.com.ua/
Бібліотека української поезії	http://poetyka.uazone.net/
БукVOID	http://bukvoid.com.ua/
ІЗБОРНИК	http://litopys.org.ua/
Енциклопедія життя і творчості Лесі Українки	http://www.l-ukrainka.name/
ЛітАкцент	http://litakcent.com/
Літера Н	http://litera-n.nikportal.net/
Медієвіст	http://medievist.org.ua/
Николаев літературний	http://litnik.org/
Смолоскип	http://www.smoloskyp.org.ua/
Українська література	http://www.ar-buz.narod.ru/ukrlit.html
Українська література для школярів	http://ukrlit.org/
Шевченківська енциклопедія	http://www.shevchycl.kiev.ua/

Реферат (за обсягом 7-10 друкованих сторінок або чисто написаних) оформлюється згідно із загальноприйнятими вимогами до оформлення такого типу робіт (титольна сторінка, план, три елементи структури тексту – вступ, основна частина, висновок, список використаних джерел). Друкований варіант реферату виконують за допомогою принтера на одному боці аркуша формату А4 через 1,5 інтервали, шрифт – Times New Roman текстового редактора Word розміру 14 пунктів (1,8 мм). Текст роботи друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, верхнє і нижнє – 20 мм, праве – 15 мм. Літературу для реферату добирати в першу чергу із списку літератури в програмі з курсу. Якщо використовуються нові для студента слова і терміни, тлумачення цих слів додаються до роботи.

Презентація виконується в комп'ютерній програмі Power Point Presentation і передбачає ілюстрований виклад певного фрагменту матеріалу. Всі види робіт виконуються в межах тематики курсу. Тема роботи обирається на вибір із запропонованих, або формулюється студентом самостійно в межах матеріалу, передбаченого програмою навчальної дисципліни.

Орієнтовна тематика презентацій:

1. «Слово о полку Ігоревім» у мистецтві.
2. Жанри оригінальної літератури Київської Русі.
3. Репродукції ікон, які відтворюють життя святих Києво-Печерського патерика.
4. Новозавітні апокрифи у творчості українських письменників ХІХ ст.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВ ДО I ТРИМЕСТРУ

1. «Повість минулих літ» – джерело української літератури XVI-XVIII ст.
2. Л. Махновець про авторство «Слова о полку Ігоревім».
3. Гіпотеза Б. Рибаківа щодо авторства «Слова о полку Ігоревім».
4. Жанр «слова» в літературі Київської Русі.
5. Чудо в художній структурі легенд «Києво-Печерського патерика».
6. Мелетій Смотрицький як вчений-мовознавець і письменник-полеміст.
7. В. І. Кречетень – дослідник давньої української літератури.
8. Іван Вишенський та його твори в оцінці І. Франка.
9. Проповіді Антонія Радивиловського: джерела сюжетів та жанрове багатство вставних новел.
10. Літопис Самійла Величка як явище українського бароко.
11. Проблема авторства та часу написання Літопису Самовидця.
12. Зорова поезія Івана Величковського.
13. Соціально-побутові та філософсько-релігійні твори Климентія Зіновіва.
14. Традиції давньоукраїнської літератури в новім українськiм письменстві.
15. Оригінальність інтерпретації історії хрещення Русі у драмі «Володимир» Феофана Прокоповича.
16. «Історія русів» : проблематика, авторство, публіцистичність.
17. Новаторство Г. Сковороди в літературі.
18. Інтермедії до драм М. Довгалевського та їх зв'язок з народною творчістю.
19. Сатирична поезія XVIII ст. та український фольклор.
20. Києво-Могилянська академія і література.
21. Ораторсько-учительська проза Київської Русі.
22. Творчість Захарія Копистянського.
23. Давньоукраїнські письменники-полемісти.
24. Проповідницька проза XVII ст.
25. Іоникій Галятовський – учень Л. Барановича.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВ ДО II ТРИМЕСТРУ

1. Рання творчість П. Тичини і кларнетизм.
2. Творчі здобутки М. Рильського – неокласика.
3. Пошуки стильової манери В. Сосюри.
4. Є. Плужник і концепція творчості.
5. Літературно-організаційна діяльність М. Хвильового.

6. В. Підмогильний – творець українського модерного роману.
7. Осмислення національної трагедії у творчості Г. Косинки.
8. Творчість Б. Антоненка-Давидовича.
9. Новаторство у творчості Ю. Яновського.
10. Засоби гумору і сатири у творчості Остапа Вишні.
11. Проблема національної ідеї у п'єсах М. Куліша.
12. Жанрове й тематичне багатство драматургії І. Кочерги.
13. Домінантні образи поезій Б.-І. Антонича.
14. Антитоталіризм у поезіях Юрія Клена.
15. Суперечливе трактування образу України в поезії Є. Маланюка.
16. Своєрідність поезій Олега Ольжича.
17. Особливості лірики О. Теліги.
18. У. Самчук та література діаспори.
19. Творчість І. Багряного і концепція «людини нового типу».
20. Мала епічна проза О. Довженка.
21. Особливості поезій В. Стуса.
22. Історична проза ХХ століття.
23. Драматургія II пол. ХХ ст.
24. Література для дітей ХХ ст.
25. Провідні мотиви поезія діаспори.

ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ ДО III ТРИМЕСТРУ

1. Роль представників «Нової хвилі» у становленні сучасної драматургії.
2. Концептуальні ознаки літ угруповання «Бу-Ба-Бу».
3. Діяльність творчих спілок та об'єднань у контексті постмодерної методології.
4. Неомодерна поетична практика «Нової дегенерації».
5. Своєрідність культуротворчих тенденцій у поезиці дев'яtdесятників.
6. Жанрова своєрідність сучасної української лірики.
7. В'ячеслав Медвідь – представник «Нової літератури».
8. Проза Євгена Пашковського.
9. Стилєтворчі ознаки сучасного українського роману.
10. Творчі перевтілення Марії Матіос.
11. Сучасний літературний процес на Миколаївщині.
12. Місце українських антологій та часописів у сучасній літературі.
13. Місце і роль електронних видань у формуванні харизматичної цілісності української літератури.
14. Специфіка діяльності миколаївських літературних видань.
15. Здобутки сучасної української літератури в діаспорі.

16. Роль масової культури в сучасному літературному процесі.
17. Поетичний гурт «ЛуГоСад».
18. Місце сучасного роману в українській літературі.
19. Метафізична енергетика лірики вісімдесятників.
20. Своєрідність всеукраїнських та міжнародних літературних конкурсів: переможці та здобутки.
21. Феміністична інтерпретація літератури Оксани Забужко.
22. Дискурсивна літературна діалектика Соломії Павличко.
23. Постісторичні ремінісценції у прозі Василя Кожелянка.
24. Багатоаспектність літературної діяльності Марії Матіос.
25. Василь Шкляр і творення жанру бестселера.
26. Українська література та Нобелівська премія.

Зразок оформлення титульного аркуша реферата

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧОРНОМОРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ПЕТРА МОГИЛИ
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра української філології, теорії та історії літератури

ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ ПАВЛА ЗАГРЕБЕЛЬНОГО

Реферат
з «Історії української літератури»

студентки 244 групи
спеціальності 6.020303 «Філологія (Переклад)»

Розумненської Елеонори Артурівни

Перевірила:
к. філол. н., доц. В. М. Руссова

Словник-мінімум укладається із вказівкою на літературознавче джерело в таблиці:

№	Термін	Визначення	Джерело
7.	Вертепна драма	(від ст.-сл. – печера, у якій народився Ісус Христос) популярний в Україні пересувний ляльковий театр, який виник у II половині XVII ст.	Береза І. Ю. Історія української літератури (давня література) / І. Ю. Береза, В. М. Руссова. – Миколаїв : ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – С. 157.

І триместр

1. Автентичність	22. Містерія
2. Агіографічна література	23. Місяцеслов
3. Апокриф	24. Мораліте
4. Апологія	25. Ораторське письменство
5. Афоризм	26. Оригінальна література
6. Бароко	27. Паліндром
7. Вертепна драма	28. Паломницька література
8. Гомілетика	29. Панегірик
9. Діаріуш	30. Патерик
10. Есхатологія	31. Перекладна література
11. Житіє	32. Повчання
12. Ізборник	33. Синкретизм
13. Ізмарагд	34. Синонім
14. Інтерпретація	35. Синопис
15. Інтермедія	36. Слово
16. Історична драма	37. Требник
17. Козацькі літописи	38. Часослов
18. Літопис	39. Хроніка
19. Мандрівні дяки	40. Хронограф
20. Медієвістика	41. Шкільна драма
21. Міраклъ	42. Четьї-Мінеї

II триместр

1. Антитеза	8. Евфонія
2. Антонім	9. Експресіонізм
3. Архетип	10. Етнографія
4. Афоризм	11. Жанр
5. Байка	12. Імпресіонізм
6. Балада	13. Інтерпретація
7. Драма	14. Іронія

15. Класицизм	31. Реципієнт
16. Лірика	32. Роман
17. Ментальність	33. Романтизм
18. Метафора	34. Сатира
19. Модернізм	35. Сентименталізм
20. Національна література	36. Символ
21. Національна свідомість	37. Синонім
22. Неоромантизм	38. Сонет
23. Новела	39. Стиль
24. Образ	40. Травестія
25. Оповідання	41. Трагедія
26. Повість	42. Традиція
27. Поема	43. Трактат
28. Порівняння	44. Фемінізм
29. Реалізм	45. Фольклор
30. Рецепція	46. Художній напрям

III триместр

1. Антироман	16. Інтертекстуальність
2. Асимволізм	17. Карнавалізація
3. Бестселер	18. Кіч
4. Візіопоезія	19. Маргінес
5. Віталізм	20. Наратологія
6. Герменевтика	21. Нарація
7. Гендер	22. Паліндром
8. Деконструктивізм	23. Постмодернізм
9. Екзистенція	24. Референція
10. Емпіризм	25. Семіосис
11. Есенціалізм	26. Сублімація
12. Ефемерність	27. Фентезі
13. Ізоморфізм	28. Хронотоп
14. Іманентність	29. Цитація
15. Інсталяція	

ВЕДЕННЯ ЧИТАЦЬКОГО ЩОДЕННИКА

За весь період навчання в університеті студент-філолог прочитусь велику кількість художніх творів, до змісту яких у майбутньому необхідно буде повертатися. Щоб полегшити запам'ятовування текстів, доцільно вести читацький щоденник. Для цього варто завести загальний зошит. Записи можуть бути довільної форми. Також варто завести реєстр прочитаних творів з посиланням на порядковий номер сторінки. Користуйтеся у записах різним чорнилом, виділяючи імена письменників, назви творів, назви розділів тощо. Бажано висловлювати власні судження про твір. Наведемо приклад.

П'єса «Чорна Пантера і Білий Медвідь» Володимира Винниченка
написана 1911 року

I дія. *Рита* (Чорна Пантера) просить чоловіка *Корнія Каневича* (Білий Медвідь) продати картину, яку він ще не закінчив. Це зображення матері з сином на руках. Їх синок *Лесик* хворіє, то Рита й хоче виїхати з Парижу. Про це ж мріє і мати Корнія *Ганна Семенівна*. Йдеться також про критика, журналіста *Мулена*, який бажає отримати цю картину, до того ж йому подобається Рита. *Сніжинка* дає Муленові поради, як це перевірити. Після візиту лікаря, який пропонує вивезти дитинку, Рита погрожує вбити чоловіка, якщо син помре. Та Корній не погоджується на продаж незавершеного твору – Рита йде.

II дія. Розповідається, як у кабаре Рита з Муленом гуляють. Згодом з'являється Медвідь, який виграє Риту собі. Разом вони залишають кабаре.

III дія. Корній намагається малювати Риту пригнічену горем через хворобу хлопчика. Ганна Семенівна забирає Лесика, бо той дуже плаче. Корній пропонує Риті продатися Муленові, на що та плює йому в обличчя.

IV дія. Рита вже не перший день тримає мертвого Лесика. Мати просить Мігуелеса та Сніжинку виманити Риту, щоб поховати онука. Не встигають. Коли ж вона повернулася, то побачивши Сніжинку з Корнієм, запропонувала йому залишитися, адже той вже хотів йти. Тоді вона говорить Корнію, щоб той намалював її з мертвою дитинкою. Коли ж він втомився – отруїла його, себе. Поки він засинав, Рита порізала картину. Так навіки й позасинали.

СПИСОК ТВОРІВ ДЛЯ ОБОВ'ЯЗКОВОГО ПРОЧИТАННЯ

Список подається у хронологічній послідовності.

I триместр:

1. «Повість минулих літ».
2. «Слово о полку Ігоревім».
3. Прокопович Ф. «Владимир».
4. Сковорода Г. Вірші, пісні, байки.
5. Котляревський І. «Енеїда», «Наталка Полтавка», «Москаль-чарівник».
6. Квітка-Основ'яненко Г. «Сердешна Оксана», «Козир-дівка» (на вибір), «Конотопська відьма», «Шельменко-денщик».
7. Шевченко Т. «Назар Стодоля», «Гайдамаки», «Сон», «Марія», «Неофіти», «Причинна», «Ісає. Глава 35», «Розрита могила», «Великий льох», «І мертвим, і живим...», «Художник».
8. Гоголь М. Збірка «Вечори на хуторі поблизу Диканьки», «Тарас Бульба».
9. Костомаров М. «Син», «Сорок лет», «Черниговка» (на вибір).
10. Гребінка Є. «Нежинский полковник Золотаренко».
11. Куліш П. «Орися», «Дівоче серце».
12. Марко Вовчок «Три доли».
13. Нечуй-Левицький І. «Старосвітські батюшки і матушки», «Князь Єремія Вишневецький» або «Гетьман Іван Виговський» (на вибір).
14. Мирний П. «Повія».
15. Франко І. «Перехресні стежки», «Мойсей».
16. Коцюбинський М. «Тіні забутих предків».
17. Карпенко-Карий І. «Мартин Боруля», «Суєта».
18. Старицький М. «Доки сонце зійде – роса очі виїсть», «Глитай, або ж Павук» (на вибір).
19. Стефаник В. «Камінний хрест».

II триместр:

1. Леся Українка «Кассандра», «Камінний господар», «Бояриня».
2. Кобилянська О. «В неділю рано зілля копала».
3. Винниченко В. «Записки кирпатого Мефістофеля», «Чорна Пантера і Білий Ведмідь».
4. Підмогильний В. «Місто», «Невеличка драма» (на вибір).
5. Домонтович В. «Дівчина з ведмедиком», «Доктор Серафікус», «Без ґрунту» (на вибір).

6. Куліш М. «97», «Народний Малахій», «Патетична соната», «Мина Мазало» (на вибір).
7. Хвильовий М. «Арабески», «Кіт у чоботях», «Солонський яр» (на вибір).
8. Довженко О. «Зачарована Десна», «Україна в огні», «Повість полум'яних літ», «Щоденник» (на вибір).
9. Вишня О. «Мисливські усмішки», «Весняні усмішки» (на вибір).
10. Багряний І. «Тигролови», «Чому я не хочу вертатись до СРСР?».
11. Барка В. «Жовтий князь».
12. Самчук У. «Марія».
13. Яновський Ю. «Вершники».
14. Тютюнник Григор. «Син приїхав», «Климко», «Зав'язь» (на вибір).
15. Тютюнник Григорій. «Вир».
16. Гончар О. «Берег любові», «Бригантина» (на вибір).
17. Загребельний П. «Тисячолітній Миколай», «Євпраксія», «Диво» (на вибір) та «Гола душа».
18. Шевчук Валерій «Дім на горі», «Птахи з невидимого острова» (на вибір).

Поетія: Зеров М., Драй-Хмара М., Рильський М., Сосюра В., Плужник Є., Семенко М., Филипович П., Антонич Б.-І., Симоненко В., Вінграновський М., Костенко Л.; представники Нью-Йоркської групи, Київської школи поетів, Калинець І., Стус В.; Драч І. «Чорнобильська мадонна», Тичина П. «Соняшні кларнети», «Золотий гомін», «Скорбна мати», «Похорон друга».

III триместр:

1. Дрозд В. «Ірій», або «Білий кінь Шептало».
2. Шевчук В. «Дім на горі».
3. Земляк В. «Лебедина згряя».
4. Загребельний П. «Диво».
5. Ільченко О. «Козацькому роду нема переводу, або Мамай і Чужа молодиця».
6. Жадан С. «Ворошиловоград».
7. Забужко О. «Польові дослідження з українського сексу», «Казка про калинову сопліку».
8. Андрухович Ю. «Рекреації», «Перверзія», «Московіада», «Дванадцять обручів» (на вибір).
9. Вдовиченко Г. «Бора», «Пів'яблука», «Тамдевін» (на вибір).
10. Кононенко Є. «Повії теж виходять заміж», «Жертва забутого майстра» (на вибір) та «Імітація».
11. Кокотюха А. «Темна вода», «Повзе змія», «Червоний» (на вибір).

12. Люко Дашвар. «Селе не люди», «РАЙ. Центр» (на вибір).
13. Ірен Роздобудько. «Все, що я хотіла сьогодні...».
14. Зборовська Н. «Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків».
15. Шкляр В. «Ключ», «Елементал», «Чорний ворон» (на вибір).
16. Брати Капранови. «Кобзар 2000», «Приворотне зілля», «Розмір не має значення» (на вибір).
17. Кожелянко В. «Діти застою», «Дефіляда у Москві», «Котигорошко», «Срібний павук» (на вибір).
18. Матіос М. «Солодка Даруся», «Нація», «Черевички божої матері» (на вибір).
19. Ліна Костенко. «Записки українського самашедшого».

Поетія: представники поетичних угруповань «ЛуГоСад», «Бу-Ба-Бу», «Нова дегенерація», Д. Кремінь, І. Римарук, В. Герасим'юк, Ю. Гудзь, Р. Скиба, С. Жадан.

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

Іспит з навчальної дисципліни «Історія української літератури» проводиться в усній формі. Студенти отримують іспитові питання у формі білетів. Кожний білет містить 3 питання: 1) загальна характеристика певного етапу розвитку давньої української літератури X-XVIII ст.; 2) загальна характеристика певного етапу розвитку української літератури XIX ст.; 3) загальна характеристика певного етапу розвитку української літератури XX – початку XXI ст.

Зразок білету

1. Кисво-Печерський патерик: історія створення, ідейна спрямованість пам'ятки.
2. Творчість Г. Квітки-Основ'яненка.
3. Історичний роман П. Загребельного.

Питання до іспиту (III триместр)

1. Загальна характеристика періодів розвитку давньої української літератури.
2. Перекладна література Київської Русі: час і причини появи.
3. Система образів «Слова про Ігорів похід». Образ Руської землі.
4. Києво-Печерський патерик: історія створення, ідейна спрямованість пам'ятки.
5. Полемічна література: час і причини виникнення. Шляхи розвитку.
6. «Повість временних літ»: історія створення, редакції, композиція.
7. «Повчання дітям» Володимира Мономаха: час і причини написання, композиція. Образ ідеального князя.
8. Козацькі літописи.
9. Драма Феофана Прокоповича «Владимир»: її новаторський характер, жанр і композиція, образ князя Володимира.
10. «Байки харківські» Г. Сковороди: композиція, тематика, зв'язок із античністю.
11. Специфіка жанру драми І. Котляревського «Наталка Полтавка», тематика, конфлікт, фольклорна основа п'єси.
12. І. Котляревський – засновник нової української драматургії.
13. Традиції і новаторство драматичної спадщини Г. Квітки-Основ'яненка.
14. Український «театр корифеїв».
15. Творчість Г. Квітки-Основ'яненка. Загальний огляд.
16. Діяльність Кирило-Мефодіївського братства.

17. Періодизація творчості Т. Г. Шевченка.
18. Специфіка осмислення біблійних образів та мотивів у поезії Т. Шевченка.
19. Український колорит збірки «Вечори на хуторі поблизу Диканьки» М. Гоголя.
20. Героїчна історія України та її національних характерів у повісті М. Гоголя «Тарас Бульба».
21. Тематика оповідань П. Куліша.
22. Ю. Федькович у контексті українського реалізму.
23. Творчість І. Карпенка-Карого (загальна характеристика).
24. Художня проза І. Нечуя-Левицького про українське село.
25. Поетична та прозова спадщина Лесі Українки (загальна характеристика).
26. Літературна творчість І. Франка.
27. Натуралізм у творчості І. Франка («Перехресні стежки»).
28. Творчість П. Мирного (загальна характеристика).
29. Творчість І. Нечуя-Левицького в культурно-історичному контексті.
30. «Народні оповідання» Марка Вовчка та їх значення в розвитку реалістичної прози.
31. Драматургія М. Куліша: тематика, проблематика.
32. Психологічна проза у творчості В. Підмогильного.
33. Посмодернізм як явище в українській літературі.
34. Літературна діяльність В. Винниченка.
35. Жанр кіноповісті у творчості О. Довженка.
36. Кіноповість «Україна в огні»: національні питання, образи.
37. Северин Наливайко в поезії і прозі М. Вінграновського.
38. Образ природи та тематика в «Мисливських усмішках» О. Вишні.
39. Світогляд Л. Костенко.
40. Історичний роман П. Загребельного.
41. Творчість А. Кокотюхи: жанрове різноманіття, проблематика, тематика.
42. Трансформація міфологічних мотивів у творі О. Забужко «Казка про калинову сопілку».
43. Феміністичні та національні мотиви у книзі Н. Зборовської «Феміністичні роздуми. На карнавалі мертвих поцілунків».
44. Мистецький доробок письменників «київської школи».
45. Художня майстерність і психологізм М. Матіос у творі «Солодка Даруся».
46. Шістдесятництво як літературне явище.
47. Характеристика головного героя у творі Ю. Андруховича «Рекреації».
48. Образ молоді української інтелігенції у творах Є. Кононенко.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ

Види роботи	Терміни виконання	Форми контролю	Макс. к-ть балів
I тримістр			
Робота на практичних заняттях	Протягом тримістру	Усне опитування під час групових занять	20
Вивчення напам'ять поезій	3, 11 / I		10
Контрольна робота	6 / I	Перевірка	20
Опрацювання та написання конспектів статей	Протягом тримістру	Перевірка конспектів	5б.х3 ст.= 15 балів
Прочитання текстів за списком		Перевірка чит. щод-ка	10
Укладання словника-мінімуму термінології до дисципліни		Перевірка словника	5
Написання реферату на вибір із запропонованого списку	12 / I	Перевірка реферату	Будь-яка робота за 20 балів
Підготовка презентації		Перевірка електронного варіанту презентації	
Разом	100 балів		
II тримістр			
Робота на практичних заняттях	Протягом тримістру	Усне опитування під час групових занять	20
Вивчення напам'ять поезій	3, 5, 10 / III		10
Контрольна робота	7 / III	Перевірка	20
Опрацювання та написання конспектів статей	Протягом тримістру	Перевірка конспектів	5б.х3 ст.= 15 балів
Прочитання текстів за списком		Перевірка читацького щоденника	10
Укладання словника-мінімуму термінології до дисципліни		Перевірка словника	5
Написання реферату на вибір із запропонованого списку	12 / II	Перевірка реферату	Будь-яка робота за 20 балів
Підготовка презентації		Перевірка електронного варіанту презентації	
Разом	100 балів		

Історія української літератури

III тримістр			
Робота на практичних заняттях	Протягом тримістру	Усне опитування під час групових занять	5
Вивчення напам'ять поезій	5 / III		5
Укладання словника-мінімуму термінології до дисципліни	6 / III	Перевірка словника	5
Опрацювання та написання конспектів статей	Протягом тримістру	Перевірка конспектів	56.х3ст.= 15 балів
Прочитання текстів за списком		Перевірка читацького щоденника	10
Написання реферату на вибір із запропонованого списку	5 / III	Перевірка реферату	Будь-яка робота за 20 балів
Підготовка презентації		Перевірка електронного варіанту презентації	
Іспит	40 балів		
Разом	100 балів		

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ, ЩО Є В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ БІБЛІОТЕЦІ

№ з/п	Бібліографічний опис джерела	Кіл-ть у бібліотеці ун-ту
	<i>І триместр</i> <i>Основна література (підручники):</i>	
1	Береза І. Історія української літератури (давня література) / І. Береза, В. Руссова. – Миколаїв. : ЧДУ ім. Петра Могили, 2011. – 168 с.	17
2	Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : [навч. посіб.] / П. Білоус – К. : ВЦ Академія, 2009. – 424 с.	15
3	Білоус П. Історія української літератури XI-XVIII ст. : [навч. посібник для самостійної роботи студента] / П. Білоус, О. Білоус. – К. : ВЦ Академія, 2010. – 360 с.	10
4	Степанишин Б. Давня українська література в школі / Б. Степанишин. – К. : Либідь, 2000. – 504 с.	16
5	Чижевський Д. І. Історія української літератури / Д. І. Чижевський. – К. : Видавничий центр «Академія», 2003. – 480 с.	18
	<i>Додаткова література:</i>	
6	Александрович Т. Поетика прози Григорія Сковороди : [монографія] / Т. Александрович, М. Корпанюк. – Корсунь-Шевченківський : ФОП Гаврищенко В. М., 2011. – 270 с.	1
7	Андрущенко М. Києво-Могилянська академія і український літературний процес XVIII ст. / М. Андрущенко. – К. : Українська книга, 1999. – 208 с.	1
	Величковський І. Повне зібрання творів. Дзигар цілий і напівдзигарик : Переклад, вступна стаття та примітки В. О. Шевчука / І. Величковський. – К. : Дніпро, 2004.	
8	Возняк М. Історія української літератури. У 2 кн. / М. Возняк. – Львів : Світ, 1994. – 560 с.	1
9	Григорій Сковорода – джерело духовної величі та сучасність (матеріали Переяслав-Хмельницьких 14 Сковородинівських читань) / Відповід. ред. М. П. Корпанюк. – К. : ВП «Просвіта», 2009.	1
10	Грушевський М. Історія української літератури : В 6-ти т. – Т. 1-3. / М. Грушевський – К. : Либідь, 1993. – Т. 1. – 392 с. – Т. 2. – 264 с. – Т. 3. – 285 с.	1
11	Жулинський М. Він знав, «як много важить слово...» / М. Жулинський. – К. : Вид. центр «Просвіта», 2008. – 136 с.	1
12	Забужко О. Філософія української ідеї та європейський контекст : франківський період / О. Забужко. – К. : Факт, 2006. – 156 с.	1
13	Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу / О. Забужко. – К. : «Абрис», 1997. – 144 с.	1
14	Золоте слово. Хрестоматія літератури України-Русі епохи Середньовіччя IX-XV століть : У 2 кн. – Кн. 1 / За ред. В. Яременка. – К. : Аконті, 2002. – 500 с.	2
15	Європейське Відродження та українська література XIV-XVIII ст. – К. : Наукова думка, 1993. – 372 с.	1

Історія української літератури

16	Єфремов С. Історія українського письменства / С. Єфремов. – К. : Femina, 1995. – 688 с.	4
	Ісіченко І. Архiepіскоп. Історія української літератури : епоха Бароко (XVII-XVIII ст.) : [навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів] / І. Ісіченко. – Львів : Святогорець, 2011.	2
17	Історія української літератури. Давня література. – К. : Вища школа, 1969. – 435 с.	1
18	Історія української літератури : У 8-ми томах. – Т. 1-2. – К. : Наукова думка, 1967. – Т. 1. – 540 с. – Т. 2. – 484 с.	1
19	Історія української літератури XIX століття : У 3 кн. : [навч. посібник] / За ред. М. Т. Яценка. – К. : Либідь, 1996. – Кн. 2. – 384 с.	2
20	Історія української літератури XIX століття : У 3 кн. : [навч. посібник] / За ред. М. Т. Яценка. – К. : Либідь, 1996. – Кн. 3. – 432 с.	3
21	Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : У 2 кн. : [підручник] / За ред. О. Д. Гнідан. – К. : Либідь, 2005. – Кн. 1. – 400 с.	5
22	Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : У 2 кн. : [підручник] / За ред. О. Гнідан. – К. : Либідь, 2006. – Кн. 2. – 400 с.	5
23	Історія української літератури : У 2-х томах. – Т. 1. – К. : Наукова думка, 1957. – 340 с.	1
24	Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори / В. Микитась. – К. : Абрис, 1994. – 288 с.	2
25	Наливайко Д. Очима Заходу: Рецепція України в Західній Європі XI-XVIII ст. / Д. Наливайко. – К. : Основи, 1998. – 578 с.	3
26	Наш першорозум : Вивчення творчості Г. Сковороди в школах, ліцеях, гімназіях, коледжах : [методичний посібник]. – Переяслав-Хмельницький : ФОП О. М. Лукашевич, 2012. – 420 с.	1
27	Сулима В. Біблія і українська література / В. Сулима. – К. : Освіта, 1998. – 400 с.	12
28	Українська література XIV-XVI ст. – К. : Наукова думка, 1988. – 600 с.	1
29	Українська література XI-XVIII ст. : хрестоматія / [уклад. : П. Білоус, Г. Левченко, О. Білоус]; за ред. П. Білоуса. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 688 с.	10
30	Українська література XVII ст. – К. : Наукова думка, 1987. – 608 с.	1
31	Українська література XVIII ст. – К. : Наукова думка, 1983. – 696 с.	1
32	Українська література XIX століття: Хрестоматія : [навч. посіб.] / Упоряд. Н. М. Гаєвська. – К. : Либідь, 2006. – 1328 с.	10
33	Українська література у портретах і довідках : Давня література – література XIX ст. : [довідник]. – К. : Либідь, 2001. – 360 с.	1
34	Шевчук В. Муза Роксоланська : У 2-х кн. / В. Шевчук – К. : Либідь, 2005. – Кн. 2. – 728 с.	20
	II триместр <i>Основна література (підручники):</i>	
35	Історія української літератури XX ст. : У 2 кн. / За ред. В. Г. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – Кн. 1. – 464 с.	25
36	Історія української літератури XX ст. : У 2 кн. / За ред. В. Г. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – Кн. 2. – 456 с.	20
	<i>Додаткова література:</i>	
37	Антологія української поезії II половини XX сторіччя. – К. : Гранослов, 2001. – 432 с.	2

38	Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – Львів : Літопис, 1996. – 634 с.	7
39	Бжеський Р. Політичні ідеї творів Миколи Куліша / Р. Бжеський. – Мюнхен : [б.в.], 1955. – 95 с.	1
40	Зеров М. Українське письменство / М. Зеров. – К. : Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2002. – 1301 с.	2
41	Єфремов С. Історія українського письменства / С. Єфремов. – К. : Femina, 1995. – 688 с.	4
42	Історія української літератури : У 2-х томах. – Т. 2. – К. : Наукова думка, 1957. – 340 с.	1
43	Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : [монографія] / С. Павличко. – К. : Либідь, 1999. – 447 с.	2
44	Українське слово. Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст. У 4 кн. – К. : Рось, 1994-1995.	1
	III триместр <i>Основна література (підручники):</i>	
45	Історія української літератури ХХ ст. : У 2 кн. / За ред. В. Г. Дончика. – К. : Либідь, 1998. – Кн. 2. – 456 с.	20
46	Лебединцева Н. М. Сучасна українська література : [навчальний посібник] / Н. М. Лебединцева. – Миколаїв : Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007. – 104 с.	104
	<i>Додаткова література:</i>	
47	Агеєва В. Жіночий простір. Феміністичний дискурс українського модернізму / В. Агеєва. – К. : Факт, 2003. – 302 с.	2
48	Зборовська Н. Психологія і літературознавство / Н. Зборовська. – К. : Академвидав, 2003. – 298 с.	10
49	Костенко Л. Гуманітарна аура нації або дефект головного дзеркала / Л. Костенко. – К. : ВД «КМА», 1999. – 31 с.	7
50	Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі : [монографія] / С. Павличко. – К. : Либідь, 1999. – 447 с.	2
51	Поезія Ліни Костенко в часах перехідних і вічних. – К. : ВД «КМА», 2005. – 105 с.	7

Навчальне видання

**Владлена Миколаївна
РУССОВА**

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**Методичні рекомендації
для студентів спеціальності 6.020303 «Філологія (Переклад)»**

Випуск 233

Редактор *О. Авраменко*.

Технічний редактор, комп'ютерна верстка *М. Матвієнко, А. Іщенко*.

Друк, фальцювально-палітурні роботи *С. Волинець*.

Підп. до друку 27.02.2015 р.

Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсет.

Гарнітура «Times New Roman». Друк ризограф.

Ум. друк. арк. 3,48. Обл.-вид. арк. 2,09.

Тираж 50 пр. Зам. № 4561.

Видавець і виготовлювач: ЧДУ ім. Петра Могили.

54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десанників, 10.

Тел.: 8 (0512) 50-03-32, 8 (0512) 76-55-81, e-mail: rector@chdu.edu.ua.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3460 від 10.04.2009 р.